

Załącznik nr 2

do Uchwały Nr 67/2019

Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej

z dnia 28 lutego 2019 r. z późn. zm.

Profil praktyczny

Raport zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej

Nazwa kierunku studiów: **zarządzanie**

Nazwa i siedziba uczelni prowadzącej kierunek:

Filia Uniwersytetu Łódzkiego w Tomaszowie Mazowieckim

Data przeprowadzenia wizytacji: **6 – 7 maja 2022 r.**

Warszawa, 2022

Spis treści

1. Informacja o wizytacji i jej przebiegu	3
1.1. Skład zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej	3
1.2. Informacja o przebiegu oceny	3
2. Podstawowe informacje o ocenianym kierunku i programie studiów	4
3. Propozycja oceny stopnia spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej określona przez zespół oceniający PKA	5
4. Opis spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej i standardów jakości kształcenia	6
Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się	6
Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się	10
Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie	23
Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry	30
Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie	33
Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku	37
Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku	40
Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia	41
Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach	44
Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów	45
5. Ocena dostosowania się uczelni do zaleceń o charakterze naprawczym sformułowanych w uzasadnieniu uchwały Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (w porządku wg poszczególnych zaleceń)	50
6. Załączniki:	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Załącznik nr 1. Podstawa prawna oceny jakości kształcenia	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Załącznik nr 2. Szczegółowy harmonogram przeprowadzonej wizytacji uwzględniający podział zadań pomiędzy członków zespołu oceniającego	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Załącznik nr 3. Ocena wybranych prac etapowych i dyplomowych	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Część I - ocena losowo wybranych prac etapowych	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Część II - ocena losowo wybranych prac dyplomowych	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Załącznik nr 4. Wykaz zajęć/grup zajęć, których obsada zajęć jest nieprawidłowa	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Załącznik nr 5. Informacja o hospitowanych zajęciach/grupach zajęć i ich ocena	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.

Załącznik nr 6. Oświadczenia przewodniczącego i pozostałych członków zespołu oceniającego **Błąd!**
Nie zdefiniowano zakładki.

1. Informacja o wizytacji i jej przebiegu

1.1. Skład zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej

1. Przewodnicząca: dr Agnieszka Jakubowska, członek PKA

członkowie:

1. prof. dr hab. Grażyna Trzpiot, członek PKA
2. dr hab. Ewa Mazur-Wierzbicka, ekspert PKA
3. mgr Sabina Borejsza-Wysocka, ekspert ds. pracodawców
4. Maciej Pischka, ekspert ds. studenckich
5. mgr Karolina Martyniak, sekretarz zespołu oceniającego

1.2. Informacja o przebiegu oceny

Ocena jakości kształcenia na kierunku zarządzanie, prowadzonym przez Filię Uniwersytetu Łódzkiego w Tomaszowie Mazowieckim, została przeprowadzona z inicjatywy Polskiej Komisji Akredytacyjnej w ramach harmonogramu prac określonych przez Komisję na rok akademicki 2021/2022. PKA po raz kolejny oceniała jakość kształcenia na tym kierunku (Prezydium PKA Uchwałą 370/2016 z dnia 7 lipca 2016 r. w sprawie oceny programowej na kierunku zarządzanie prowadzonym w Instytucie Turystyki i Rozwoju Gospodarczego Filii Uniwersytetu Łódzkiego w Tomaszowie Mazowieckim na poziomie studiów pierwszego stopnia o profilu praktycznym wydało ocenę pozytywną).

W ramach ww. uchwały nie sformułowano żadnych zaleceń o charakterze naprawczym, co opisano w punkcie 5 raportu.

Wizytacja została przygotowana i przeprowadzona zgodnie z obowiązującą procedurą zdalnej oceny programowej w aplikacji MS Teams. Raport zespołu oceniającego został opracowany po zapoznaniu się z następującymi źródłami informacji, zawartymi: w przedłożonym przez Uczelnię raporcie samooceny, w zintegrowanym systemie informacji o nauce i szkolnictwie wyższym POL-on oraz na stronie internetowej Uczelni, a także na podstawie przedstawionej w toku wizytacji dokumentacji, hospitacji zajęć dydaktycznych, analizy losowo wybranych prac zaliczeniowych oraz dyplomowych, przeglądu infrastruktury dydaktycznej, jak również spotkań i rozmów przeprowadzonych z Władzami Uczelni, pracownikami oraz studentami ocenianego kierunku i przedstawicielami otoczenia społeczno-gospodarczego, w tym pracodawcami.

Podstawa prawna oceny została określona w Załączniku nr 1, a szczegółowy harmonogram wizytacji, uwzględniający podział zadań pomiędzy członków zespołu oceniającego, w Załączniku nr 2.

2. Podstawowe informacje o ocenianym kierunku i programie studiów

Nazwa kierunku studiów	zarządzanie	
Poziom studiów (studia I stopnia/studia II stopnia/jednolite studia magisterskie)	studia I stopnia	
Profil studiów	praktyczny	
Forma studiów (stacjonarne/niestacjonarne)	stacjonarne / niestacjonarne	
Nazwa dyscypliny, do której został przyporządkowany kierunek ^{1,2}	Dyscyplina wiodąca: - nauki o zarządzaniu i jakości: 154 ECTS (85%) Pozostałe dyscypliny: - ekonomia i finanse: 18 ECTS (10%) - geografia społeczno-ekonomiczna i gospodarka przestrzenna: 9 ECTS (5%)	
Liczba semestrów i liczba punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów na danym poziomie określona w programie studiów	6 semestrów / 181 ECTS	
Wymiar praktyk zawodowych /liczba punktów ECTS przyporządkowanych praktykom zawodowym	720 godzin / 6 miesięcy / 24 ECTS	
Specjalności / specjalizacje realizowane w ramach kierunku studiów	- logistyka - rachunkowość i finanse przedsiębiorstw - zarządzanie obszarami wiejskimi	
Tytuł zawodowy nadawany absolwentom	licencjat	
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Liczba studentów kierunku	60	83
Liczba godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów ³	1296 godzin	1086 godzin
Liczba punktów ECTS objętych programem studiów uzyskiwana w ramach zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów	119 ECTS	91 ECTS
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom kształtującym umiejętności praktyczne	113 ECTS	120 ECTS
Liczba punktów ECTS objętych programem studiów uzyskiwana w ramach zajęć do wyboru	68 ECTS	61 ECTS

¹W przypadku przyporządkowania kierunku studiów do więcej niż 1 dyscypliny - nazwa dyscypliny wiodącej, w ramach której uzyskiwana jest ponad połowa efektów uczenia się oraz nazwy pozostałych dyscyplin wraz z określeniem procentowego udziału liczby punktów ECTS dla dyscypliny wiodącej oraz pozostałych dyscyplin w ogólnej liczbie punktów ECTS wymaganej do ukończenia studiów na kierunku

² Nazwy dyscyplin należy podać zgodnie z rozporządzeniem MNiSW z dnia 20 września 2018 r. w sprawie dziedzin nauki i dyscyplin naukowych oraz dyscyplin artystycznych (Dz.U. 2018 poz. 1818).

³ Liczbę godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów należy podać bez uwzględnienia liczby godzin praktyk zawodowych.

3. Propozycja oceny stopnia spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej określona przez zespół oceniający PKA

Szczegółowe kryterium oceny programowej	Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium określona przez zespół oceniający PKA ⁴ kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione
Kryterium 1. konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się	Kryterium spełnione częściowo
Kryterium 2. realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się	Kryterium spełnione częściowo
Kryterium 3. przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie	Kryterium spełnione
Kryterium 4. kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry	Kryterium spełnione częściowo
Kryterium 5. infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie	Kryterium spełnione częściowo
Kryterium 6. współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku	Kryterium spełnione częściowo
Kryterium 7. warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku	Kryterium spełnione
Kryterium 8. wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia	Kryterium spełnione
Kryterium 9. publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach	Kryterium spełnione częściowo
Kryterium 10. polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów	Kryterium spełnione częściowo

⁴ W przypadku gdy oceny dla poszczególnych poziomów studiów różnią się, należy wpisać ocenę dla każdego poziomu odrębnie.

4. Opis spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej i standardów jakości kształcenia

Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 1

Koncepcja kształcenia na kierunku zarządzanie, prowadzonym w Filii Uniwersytetu Łódzkiego w Tomaszowie Mazowieckim, wynika ze strategii Uczelni zakładającej realizację nowoczesnego kształcenia opartego na badaniach naukowych i współpracy z otoczeniem, jak również wzmacnianie kompetencji umożliwiających absolwentom znalezienie zatrudnienia zgodnego z ich oczekiwaniami. Koncepcja ta jest jednocześnie ściśle związana z wizją i misją Filii UŁ, zapisaną w Strategii Rozwoju Filii Uniwersytetu Łódzkiego w Tomaszowie Mazowieckim na lata 2020-2024, zgodnie z którymi podstawowym celem działania Filii jest stworzenie jednostki o profilu dydaktycznym, nakierowanej na zaspokojenie potrzeb edukacyjnych społeczności lokalnej. W szerszym wymiarze oferta edukacyjna Filii UŁ ma odpowiadać specyficznym potrzebom mieszkańców obszarów poza metropolitalnych, poszukujących możliwości zdobycia lub uzupełnienia wykształcenia o charakterze praktycznym. Kierunek zarządzanie pierwszego stopnia o profilu praktycznym wpisuje się w realizację powyższych założeń strategicznych.

Kształcenie na ocenianym kierunku związane jest z typowymi obszarami działalności gospodarczej realizowanymi przez organizacje biznesowe, w tym w szczególności z szeroko rozumianą działalnością usługową, produkcyjną i handlową. Zgodnie z deklaracją Uczelni ma ono odbywać się w sposób zrównoważony, tj. uwzględniać obszar kompetencji specjalistycznych, jak i kompetencji miękkich, niezbędnych we współczesnej organizacji. Głównym celem kształcenia jest wyposażenie absolwenta w wiedzę teoretyczną oraz umiejętności praktyczne umożliwiające samodzielne podejmowanie decyzji i działań w obszarze organizacyjnych, technicznych, ekonomicznych oraz społecznych aspektów zarządzania. Zgodnie z założeniami przedstawionymi w koncepcji kształcenia studia na kierunku zarządzanie pozwalają na zdobycie interdyscyplinarnej wiedzy w zakresie funkcjonowania podmiotów prywatnych, publicznych oraz pozarządowych na różnych szczeblach ich działania, wykorzystywanie w tych podmiotach różnorodnych metod, instrumentów, technik oraz narzędzi zarządzania. Studia te mają dostarczyć wiedzę na temat zasad tworzenia i rozwoju działalności gospodarczej oraz pozwolić na poznanie nowoczesnych informatycznych systemów zarządzania przedsiębiorstwem oraz wprowadzanie innowacji niezbędnych do uzyskania przez organizację przewagi konkurencyjnej na rynku. Koncepcja kształcenia zakłada nabywanie przez studentów umiejętności w zakresie: diagnozowania procesów zmian w organizacjach, ich przyczyn, przebiegu oraz konsekwencji; stosowania nowoczesnych i odpowiednich do potrzeb organizacji metod zarządzania; analizy sytuacji na rynku – relacji popytu i podaży produktów i usług (działania marketingowe, w tym badania marketingowe); uruchamiania biznesu i prowadzenia działalności gospodarczej w ramach tworzenia małych i średnich przedsiębiorstw. Aktualna oferta programowa przewiduje możliwość realizacji jednej z trzech specjalności, tj.: *logistyka, rachunkowość i finanse przedsiębiorstw* lub *zarządzanie obszarami wiejskimi*.

Przedstawiona przez Uczelnię koncepcja kształcenia kierunku zarządzanie mieści się w dyscyplinach, nauki o zarządzaniu i jakości (dyscyplina wiodąca) oraz ekonomia i finanse. Uwzględniając natomiast przyjęty opis kierunkowych efektów uczenia się brak jest uzasadniania do przypisania kierunku do

dyscypliny geografia społeczno-ekonomiczna i gospodarka przestrzenna. Przyjęta koncepcja kształcenia uwzględnia postęp w obszarach działalności zawodowej właściwych dla kierunku zarządzanie, a sformułowane cele kształcenia są zorientowane na potrzeby otoczenia społeczno-gospodarczego, w tym w szczególności zawodowego rynku pracy. Zgodnie z deklaracją Uczelni cele te zostały określone we współpracy z interesariuszami wewnętrznymi i zewnętrznymi. W przyjętej koncepcji kształcenia uwzględniono również nauczanie i uczenie się z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość i wynikające stąd uwarunkowania. Uczelnia jest przygotowana do kształcenia przy wykorzystaniu platform cyfrowych, w tym platformy umożliwiającej synchroniczną komunikację nauczyciel ze studentem (platforma MS Teams).

Kształcenie na kierunku zarządzanie profil praktyczny dla rozpoczętego cyklu od roku akademickiego 2021/2022 obejmuje studia pierwszego stopnia stacjonarne oraz niestacjonarne. Zgodnie z Uchwałą Senatu UŁ Nr 235 z dn. 18.06.2021 r. zostało ono przyporządkowane do trzech dyscyplin naukowych: nauki o zarządzaniu i jakości (85%) - dyscyplina wiodąca, ekonomia i finanse (10%) oraz geografia społeczno-ekonomiczna i gospodarka przestrzenna (5%). Przyporządkowanie kierunku zarządzanie do wskazanej dyscypliny wiodącej i pozostałych, jego profil praktyczny wpisuje się w wizję i misję Filii UŁ (Strategia Rozwoju Filii Uniwersytetu Łódzkiego w Tomaszowie Mazowieckim na lata 2020-2024 – dokument dostarczony podczas wizytacji). Za podstawowy cel działania Filii UŁ przyjęto bowiem stworzenie jednostki o profilu dydaktycznym, nakierowanej na zaspokojenie potrzeb edukacyjnych społeczności lokalnej.

Koncepcja i cele kształcenia ujęte są w programach studiów na kierunku zarządzanie, obowiązujących studentów rozpoczynających studia w danym roku akademickim. Przyjęte kierunkowe efekty uczenia się na kierunku zarządzanie profil praktyczny dla studiów pierwszego stopnia stacjonarnych oraz niestacjonarnych są zgodne z koncepcją i celami kształcenia oraz profilem praktycznym.

Efekty uczenia się zapisane są dla pierwszego poziomu studiów tożsamo dla studiów stacjonarnych i niestacjonarnych. Zostały one sformułowane w zakresie wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych. W zestawie kierunkowych efektów uczenia się uwzględniono 14 efektów w kategorii wiedzy, 11 w kategorii umiejętności oraz 8 w kategorii kompetencji społecznych. Kierunek zarządzanie studiów pierwszego stopnia jest kierunkiem o profilu praktycznym, zatem do efektów uczenia się (kierunkowych i modułowych) z kategorii umiejętności należy przywiązywać szczególną uwagę. Z przedstawionej w raporcie tabeli kierunkowych efektów uczenia się wynika, że więcej jest kierunkowych efektów uczenia się z kategorii wiedzy aniżeli umiejętności.

W sformułowaniu kierunkowych efektów uczenia się zastosowano słownictwo adekwatne do rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 14 listopada 2018 r. w sprawie charakterystyk drugiego stopnia efektów uczenia się dla kwalifikacji na poziomach 6-8 Polskiej Ramy Kwalifikacji (Dz. U. z 2018 r. poz. 2218), tj. dla wiedzy: zna i rozumie, dla umiejętności: potrafi, bądź synonimiczne (np. dla wiedzy: ma wiedzę, posiada wiedzę; dla umiejętności: wykorzystuje wiedzę, posiada umiejętność, ma umiejętność, analizuje) - poprawnie. W przypadku efektów uczenia się z kategorii kompetencji społecznych, te właściwie przyporządkowane do kategorii kompetencje społeczne sformułowane są zgodnie z zalecaniami PRK, jednak część z nich została błędnie przypisana do kategorii kompetencji społecznych, zamiast do kategorii umiejętności, np. 12Z-1P_K02 „Potrafi aktywnie współdziałać i pracować w grupie, przyjmując w niej różne role (w tym przywódcze).”; 2Z-1P_K05 „Potrafi w odpowiedni sposób włączyć się w pracę zespołu, uwzględniając i rozumiejąc specyfikę jego funkcjonowania.”. Wobec powyższego zaleca się dostosowanie kierunkowych efektów

uczenia się dla kierunku zarządzanie pierwszym stopnia do podstawowych kategorii charakterystyk ujętych w PRK.

W kierunkowych efektach uczenia się dla poziomu 6 występują efekty zapisane niezgodnie z wymogami ww. rozporządzenia MNiSW – efekt 2Z-1P_W03 „Ma pogłębioną wiedzę o zasadach i metodach zarządzania, wiedzę o relacjach między poszczególnymi elementami organizacji (komercyjnych i niekomercyjnych) oraz relacjami organizacji z otoczeniem, w szczególności o ich powiązaniach gospodarczych i ich wpływie na organizację systemu finansów i rachunkowości.” Dodatkowo przy efektach, np. 12Z-1P_W02 użyto przymiotnika „rozszerzoną”: „Ma rozszerzoną wiedzę o różnych typach organizacji biznesowych i publicznych (także w łańcuchu logistycznym) oraz działalności gospodarczej, o istocie systemu rachunkowości i jego funkcjonowaniu w organizacji, podstawowych elementach je konstytuujących, relacjach między nimi i wzajemnych zależnościach.”; 12 Z-1P_W07 „Posiada rozszerzoną wiedzę na temat organizacyjnych, społecznych i indywidualnych norm i reguł rządzących organizacjami oraz najważniejszych obszarach zmian także w zakresie prawa bilansowego i podatkowego oraz Kodeksu spółek handlowych.” W przypadku tego typu określeń nie ma jasności co do tego, czy chodzi o wiedzę zaawansowaną, czy może o pogłębioną.

Z analizy kart zajęć wynika, że w części z nich występuje nieprawidłowe przyporządkowanie modułowych efektów uczenia się do kategorii charakterystyki efektów uczenia się, np. zajęcia *język angielski* (1201-3JAKOD) „potrafi aktywnie współdziałać i pracować w grupie, przyjmując w niej różne role” - modułowy efekt uczenia się przypisany został do kategorii kompetencje społeczne, a z treści wynika, że dotyczy on kategorii umiejętności; zajęcia *logistyka produkcji* (1201-4LRKOD) „W zakresie kompetencji społecznych student: 9) identyfikuje priorytety niezbędne przy realizacji zamówienia klienta (12Z-1P_K04) 10) przedstawia indywidualnie i w zespole rozwiązania usprawniające logistykę produkcji (12Z-1P_K07)” - modułowe efekty uczenia się przypisane zostały do kategorii kompetencje społeczne, a z treści wynika, że dotyczą one kategorii umiejętności; zajęcia *badania marketingowe* (1201-3BRKOD) „student potrafi aktywnie współdziałać i współpracować w grupie, przyjmując w niej różne role (12Z-1P_K02); potrafi określić priorytety realizowanych działań oraz przydzielać zadania odpowiednim członkom zespołu (12Z-1P_K03)” - modułowe efekty uczenia się przypisane zostały do kategorii kompetencje społeczne, a z treści wynika, że dotyczą one kategorii umiejętności. Wobec powyższego zaleca się dokonanie przeglądu modułowych efektów uczenia się zajęć wizytowanego kierunku oraz w przypadku stwierdzenia nieprawidłowości w zakresie przyporządkowania modułowych efektów uczenia się do kategorii charakterystyk efektów uczenia się wprowadzenie stosownych korekt.

W części sylabusów nie wyodrębniono modułowych efektów uczenia się z poszczególnych kategorii, np. kategorii kompetencji społecznych - *logistyka małych i średnich przedsiębiorstw* (1201-4LMSPD); kategorii umiejętności, kompetencji społecznych - *podstawy przedsiębiorczości rodzinnej i zarządzanie małą firmą* (1201-3PRKOD). **Rekomenduje się** dokonanie przeglądu modułowych efektów uczenia się zajęć ocenianego kierunku oraz w przypadku stwierdzenia braku przyporządkowania efektów uczenia się do poszczególnych kategorii dokonanie adekwatnego uzupełnienia.

Przyjęte kierunkowe efekty uczenia się dla pierwszego stopnia studiów kierunku zarządzanie profil praktyczny są zgodne z aktualnym stanem wiedzy w zakresie przyjętej dyscypliny wiodącej, jak również dyscypliny ekonomia i finanse. W przypadku dyscypliny geografia społeczno-ekonomiczna i gospodarka przestrzenna brak jest jej odzwierciedlenia w kierunkowych efektach uczenia się. Niezbędne jest się dokonanie weryfikacji istotności dyscypliny geografia społeczno-ekonomiczna

i gospodarka przestrzenna dla kierunku studiów zarządzanie i adekwatne dostosowanie kierunkowych efektów uczenia się.

Kierunkowe efekty uczenia się na kierunku zarządzanie pierwszego stopnia studiów (dotyczy to studiów stacjonarnych i niestacjonarnych) uwzględniają komunikowanie się w języku obcym na poziomie B2: „Ma umiejętności językowe w zakresie dyscypliny: nauki o zarządzaniu i jakości zgodnie z wymaganiami właściwymi dla poziomu B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego.” (12Z-1P_U11). Uwzględniają również umiejętności praktyczne. Przykładowo kierunkowy efekt uczenia się 12Z-1P_U07 „Analizuje możliwe rozwiązania konkretnych problemów decyzyjnych i proponuje odpowiednie rozstrzygnięcia w tym zakresie, posiada umiejętność wdrażania proponowanych rozwiązań w praktyce (planuje i organizuje pracę indywidualną oraz w zespole).” Realizowany jest na zajęciach modułowych specjalności *logistyka*, czy zajęciach *podstawy przedsiębiorczości rodzinnej i zarządzania małą firmą*; kierunkowy efekt uczenia się 12Z-1P_U06 „Posiada umiejętność stosowania odpowiednich metod i technik analizy i diagnozy funkcjonowania organizacji i biznesu oraz projektowania działań naprawczych i rozwojowych” realizowany jest na zajęciach *podstawy zarządzania, badania marketingowe*.

Efekty uczenia się dla kierunku zarządzanie pierwszego stopnia studiów (dotyczy to studiów stacjonarnych i niestacjonarnych) zostały sformułowane z zastosowaniem terminologii właściwej dla dyscyplin nauki, do których został przyporządkowany kierunek. Użyty do opisu efektów uczenia się język jest przystępny, transparentny.

Dla przedstawionych kierunkowych efektów uczenia się dla pierwszego stopnia studiów kierunku zarządzania stworzono system weryfikacji - Uchwała Nr 1 WKdsJK Wydziału Filia UŁ w Tomaszowie Mazowieckim z dn. 25.05.2020 r.: *”§ 1 Wydziałowa Komisja ds. Jakości Kształcenia przyjmuje: Wydziałowy System Weryfikacji Efektów Uczenia się stanowiący załącznik nr 1 do uchwały.”*

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 1⁵

Kryterium spełnione częściowo

Uzasadnienie

Przedstawiona przez Uczelnię koncepcja kształcenia kierunku zarządzanie jest zgodna ze strategią Uniwersytetu Łódzkiego oraz misją i celami działania Filii UŁ w Tomaszowie Mazowieckim. Przedstawiona przez Uczelnię koncepcja kształcenia kierunku zarządzanie mieści się w dyscyplinach, nauki o zarządzaniu i jakości (dyscyplina wiodąca) oraz ekonomia i finanse. Uwzględniając natomiast przyjęty opis kierunkowych efektów uczenia się brak jest uzasadniania do przypisania kierunku do dyscypliny geografia społeczno-ekonomiczna i gospodarka przestrzenna. Koncepcja kształcenia uwzględnia postęp w obszarach działalności zawodowej właściwych dla kierunku zarządzanie, a sformułowane cele kształcenia są zorientowane na potrzeby otoczenia społeczno-gospodarczego, w tym w szczególności zawodowego rynku pracy.

Kierunkowe efekty uczenia się wpisują się w misję i strategię rozwoju Uczelni, jak również w przyjęte ogólne cele kształcenia, które związane są z obszarami działalności właściwymi dla kierunku.

W zestawie kierunkowych efektów uczenia się uwzględniono na studiach pierwszego stopnia dla kierunku zarządzanie (studia stacjonarne i niestacjonarne) 14 efektów w kategorii wiedzy,

⁵W przypadku gdy propozycje oceny dla poszczególnych poziomów studiów różnią się, należy wpisać propozycję oceny dla każdego poziomu odrębnie.

11 w kategorii umiejętności oraz 8 w kategorii kompetencji społecznych. Efekty uczenia się uwzględniają umiejętności praktyczne, jak też komunikowanie się w języku obcym na poziomie B2.

Po przeprowadzonej analizie i ocenie efektów uczenia się dla pierwszego stopnia kierunku zarządzanie profil praktyczny stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. Część kierunkowych efektów uczenia się jest niepoprawnie sklasyfikowanych, np. efekty są przyporządkowane do kategorii kompetencji społecznych, podczas gdy ich zapis wskazuje na kategorię umiejętności, np. 12Z-1P_K02, 2Z-1P_K05.
2. W części sylabusów występuje nieprawidłowe przyporządkowanie modułowych efektów uczenia się do kategorii charakterystyki efektów uczenia się.
3. W przypadku dyscypliny geografia społeczno-ekonomiczna i gospodarka przestrzenna brak jest jej odzwierciedlenia w kierunkowych efektach uczenia się.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Nie zidentyfikowano

Zalecenia

1. Zaleca się dostosowanie kierunkowych efektów uczenia się dla kierunku zarządzanie pierwszego stopnia do opisu podstawowych kategorii charakterystyk ujętych w PRK.
2. Zaleca się dokonanie przeglądu modułowych efektów uczenia się zajęć wizytowanego kierunku oraz w przypadku stwierdzenia nieprawidłowości w zakresie przyporządkowania modułowych efektów uczenia się do kategorii charakterystyk efektów uczenia się wprowadzenie stosownych korekt.
3. Zaleca się dokonanie weryfikacji istotności dyscypliny geografia społeczno-ekonomiczna i gospodarka przestrzenna dla kierunku studiów zarządzanie i adekwatne dostosowanie kierunkowych efektów uczenia się.

Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 2

Dobór zajęć i ich treści na kierunku zarządzanie zostały podporządkowane zakładanym efektom uczenia się oraz praktycznemu profilowi kształcenia. Program studiów jest spójny, umożliwia studentowi w procesie kształcenia na pierwszym stopniu studiów zdobywanie wiedzy od ogólnej do szczegółowej.

Kierunkowe efekty uczenia się na pierwszym stopniu studiów osiągane są poprzez dwa moduły zajęć, tj.: moduł zajęć o charakterze podstawowym (MP) oraz moduł zajęć o charakterze wybieralnym (MW).

W skład MP wchodzi wszystkie zajęcia na 1 semestrze tj.: *mikroekonomia, podstawy zarządzania, podstawy marketingu, nauka o organizacji, podstawy logistyki, podstawy wiedzy o finansach*; na 2 semestrze: *matematyka, elementy prawa, podstawy rachunkowości, zachowania organizacyjne, podstawy zarządzania zasobami ludzkimi*; na 3 semestrze: *statystyka opisowa, zarządzanie jakością, badania marketingowe, język obcy, rachunkowość finansowa*; na 4 semestrze: *finanse*

przedsiębiorstwa, język obcy; na 5 semestrze: etyka w biznesie, komunikacja międzykulturowa w biznesie, prawo gospodarcze, język obcy oraz na 6 semestrze: rynek kapitałowy, język obcy.

W skład MW wchodzi natomiast na 2 semestrze: *moduł do wyboru, informatyka w zarządzaniu, praktyki zawodowe*; na 3 semestrze: *moduł specjalnościowy*; na 4 semestrze: *moduł specjalnościowy, moduł do wyboru, seminarium, praktyki zawodowe*; na 5 semestrze: *moduł specjalnościowy, seminarium* oraz na 6 semestrze: *moduł specjalnościowy, moduł do wyboru, seminarium, praktyki zawodowe*.

W przypadku *modułu do wyboru* - wybór zajęć odbywa się zgodnie z Regulaminem Zajęć Fakultatywnych, zaś w przypadku *modułu specjalnościowego* zasady wyboru ustala i podaje do wiadomości studentów Dziekan w terminie do 30 maja.

Na kierunku zarządzanie w programie studiów występują trzy specjalności, tj.: *logistyka, rachunkowość i finanse przedsiębiorstw oraz zarządzanie obszarami wiejskimi* (studenci dokonują wyboru po 2. semestrze). Zaznaczyć należy, że pomimo, iż w programie studiów ujęto trzy specjalności dla specjalności *zarządzanie obszarami wiejskimi* nie opracowano sylabusów (program został zatwierdzony bez treści problemowych dla tej specjalności). Do czasu odbycia wizytacji specjalność ta nie została uruchomiona. Przy tworzeniu treści kształcenia, ich modyfikacji były brane przede wszystkim pod uwagę sugestie interesariuszy wewnętrznych (studenci, pracownicy), częściowo zewnętrznych m.in. sugestie pracodawców. Pracodawcy wskazywali głównie na położenie większego nacisku na aspekt praktyczny kształcenia – kompetencje.

ZO PKA stwierdził, że treści programowe na kierunku zarządzanie profil praktyczny na pierwszym stopniu (studia stacjonarne i niestacjonarne) są zgodne z przyjętymi do nich przez Uczelnię kierunkowymi efektami uczenia się oraz uwzględniają wiedzę i jej zastosowania głównie w zakresie dwóch dyscyplin (spośród trzech), do których kierunek został przyporządkowany, tj. nauki o zarządzaniu i jakości oraz ekonomia i finanse, a także aktualny stan praktyki w obszarach działalności zawodowej/ gospodarczej oraz zawodowego rynku pracy właściwych dla kierunku zarządzanie.

W części kart zajęć brakuje aktualnej literatury, np. z ostatnich pięciu lat. Dotyczy to w szczególności zajęć, gdzie w wyniku rozwoju gospodarczego dochodzi do szybkiej zmiany stanu wiedzy, np. zajęcia: *komunikacja międzykulturowa w biznesie*: pozycje z lat: 1984, 1987, 1999, 2000, 2001 - najnowsza); *systemy informatyczne w logistyce* - najnowsza pozycja 2011, pozostałe są z lat 2007, 2008. **Rekomenduje się** dokonanie przeglądu sylabusów pod kątem aktualności zawartych w nich pozycji literatury i w przypadku stwierdzenia nieprawidłowości uaktualnienie ich.

Studia pierwszego stopnia na kierunku zarządzanie profil praktyczny prowadzone są w trybie stacjonarnym oraz niestacjonarnym, trwają 6 semestrów. Program studiów zakłada uzyskanie 181 punktów ECTS. Zwieńczeniem studiów jest złożenie egzaminu dyplomowego oraz uzyskanie tytułu zawodowego licencjata. W harmonogramach studiów zawarte są informacje dotyczące zajęć na poszczególnych semestrach studiów pierwszego stopnia (studia stacjonarne i niestacjonarne), wraz z przyporządkowaną im liczbą godzin.

Po analizie dokumentów ZO PKA stwierdził, że zarówno czas trwania studiów pierwszego stopnia kierunku zarządzanie w realizowanych formach, nakład pracy mierzony łączną liczbą punktów ECTS konieczny do ukończenia studiów, jak również nakład pracy niezbędny do osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do zajęć, zapewniają osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się.

Z raportu samooceny wynika, że nakład pracy studenta uwzględnia liczbę godzin zajęć wymagających bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich i studentów. Wskazano, że dla studiów stacjonarnych wynosi to 119 punktów ECTS, zaś na studiach niestacjonarnych 91 punktów ECTS. Problemem w nadesłanej dokumentacji jest rozpisanie nakładu pracy studenta w kontekście przypisanych punktów ECTS. W przedstawionej dokumentacji nie ma rozpisanych punktów ECTS w ramach poszczególnych zajęć (jest jedynie przyporządkowanie punktów ECTS do zajęć), co utrudnia możliwość wyliczenia chociażby wymaganego wskaźnika, tj. ilości punktów wymagających bezpośredniego udziału wykładowcy i studenta, która ma być nie mniejsza niż 50% dla studiów stacjonarnych. Karty zajęć nie zawierają rozpisanego bilansu nakładu pracy studenta. Podczas wizytacji dostarczono na prośbę ZO PKA sporządzone dokumenty z rozpisаныmi godzinami i punktami ECTS dla zaproponowanych przez ZO PKA zajęć (*rachunek kosztów i elementy rachunkowości zarządczej, ekologistka, badania marketingowe, marketingowe*). Na spotkaniu z osobami odpowiedzialnymi za doskonalenie jakości na ocenianym kierunku ZO PKA uzyskał informację, że takowa dokumentacja dla wszystkich zajęć prowadzonych na kierunku zarządzanie nie występuje.

Na Uczelni jest sporządzony dokument „System ustalania wartości punktowej ECTS dla przedmiotów na Wydziale Filia Uniwersytetu Łódzkiego w Tomaszowie Mazowieckim”, gdzie rozpisane są adekwatne założenia, jednak stwierdzono, że nie jest on w pełni, praktycznie wdrożony. Podczas spotkań odbytych podczas wizytacji ZO PKA ustalił, że 1 punkt ECTS ujęty w dokumentacji odpowiada 28 godzinom nakładu pracy studenta. **Rekomenduje się** rozpisanie punktów ECTS w kontekście nakładów pracy studenta w ramach poszczególnych zajęć prowadzonych na kierunku zarządzanie.

Z przedstawionej dokumentacji wynika, że liczba godzin zajęć wymagających bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich i studentów, określona w programie studiów łącznie oraz dla poszczególnych zajęć oraz grup zajęć nie wynosi zakładanych co najmniej 90 ECTS, czyli 50% czasu (studia stacjonarne: zajęcia dydaktyczne, udokumentowane w programie studiów wynoszą 2016 godzin, 1 punkt ECST, zgodnie z informacjami pozyskanymi na spotkaniu podczas wizytacji, wynosi 28 godzin, daje to zatem 72 punkty ECTS; studia niestacjonarne: zajęcia dydaktyczne, udokumentowane w programie studiów, wynoszą 1806 godzin – co daje 64,5 ECTS). Zaleca się zgodne z wymaganiami przypisanie liczby punktów ECTS uzyskiwanych w ramach zajęć wymagających bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia.

Z zapisów w raporcie samooceny, jak również w ww. dokumencie „System ustalania wartości punktowej ECTS (...)” wynika, że program studiów na studiach stacjonarnych pierwszego stopnia przewiduje 60 godzin z wychowania fizycznego, bez przypisania im punktów ECTS, podczas gdy w programie studiów na rok 2021/2022 takich godzin jest 56. Zaleca się zwiększenie liczby godzin zajęć z wychowania fizycznego do 60, co wynika z przepisów prawa, tj. § 3 ust. 2 rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 27 września 2018 r. w sprawie studiów (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 661).

Z analizy programu studiów, jak też kart zajęć wynika, że na pierwszym stopniu studiów (dotyczy studiów stacjonarnych i niestacjonarnych), zarówno dobór form zajęć, jak też proporcje liczby godzin zajęć realizowanych w poszczególnych formach są prawidłowe. Na kierunku zarządzanie zajęcia do wyboru obejmują na pierwszym stopniu dla studiów stacjonarnych, 68 punktów ECTS (co stanowi 37,56% ogólnej liczby punktów ECTS), niestacjonarnych: 61 punktów ECTS (co stanowi 33,7% ogólnej liczby punktów ECTS). Wobec powyższego stwierdzić należy, że Uczelnia umożliwia wybór zajęć, którym przypisano punkty ECTS w wymiarze nie mniejszym niż 30% ogólnej liczby punktów ECTS.

Jak wynika z raportu samooceny łączna liczba punktów ECTS, przyporządkowana zajęciom kształtującym umiejętności praktyczne dla pierwszego stopnia studiów kierunku zarządzanie dla studiów stacjonarnych, wynosi 113 punktów ECTS, zaś niestacjonarnych - 120 punktów ECTS, co stanowi odpowiednio: 62,4% i 66,3% ogólnej liczby punktów ECTS. Zaznaczyć jednak należy, że nie wszystkie z przedstawionych w ww. raporcie zajęć wskazanych jako te, kształtujące umiejętności praktyczne (tabela 4. Zajęcia lub grupy zajęć kształtujących umiejętności praktyczne) można do nich zaliczyć. Wynika to zarówno z formy zajęć (wykład), jak i postawionego celu zajęć i kompatybilnych z nim treściami. Przykładowo za zajęcia kształtujące umiejętności praktyczne uznano: *elementy prawa, prawo gospodarcze* (forma wykład - studia stacjonarne), *mikroekonomia, nauka o organizacji, elementy prawa* (forma wykład - studia niestacjonarne). Dodatkowo, jak wskazano w dokumentacji dostarczonej podczas wizytacji, za główne kryterium przypisania zajęć do grupy tych, kształtujących umiejętności praktyczne, przyjęto odwzorowanie rzeczywistych zadań wykonywanych przez pracowników w przedsiębiorstwach. Niestety powyżej wskazane, przykładowe zajęcia tego warunku nie spełniają. **Rekomenduje się** dokonanie weryfikacji zajęć kształtujących umiejętności praktyczne pod kątem przyjętego kryterium i wyłączenie tych zajęć, które go nie spełniają, tym samym uwiarygodnienie odpowiedniego wskaźnika, który i tak przekracza wymagane 50%.

W programie studiów pierwszego stopnia ujęty jest lektorat z języka obcego w semestrach 3-6, w wymiarze 120 godzin zarówno na studiach stacjonarnych, jak i studiach niestacjonarnych (30 godzin w każdym semestrze). Na podstawie przedstawionego sylabusu można stwierdzić, że dla pierwszego stopnia studiów realizowany program studiów umożliwia osiągnięcie adekwatnego efektu uczenia się, tj.: Z2-1P_U11 „Ma umiejętności językowe w zakresie dyscypliny: nauki o zarządzaniu i jakości zgodnie z wymaganiami właściwymi dla poziomu B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego”.

Kierunek studiów zarządzanie przyporządkowany jest do dziedziny nauk społecznych, w związku z tym spełniony powinien być warunek uwzględnienia zajęć z dziedziny nauk humanistycznych, którym przyporządkowano liczbę punktów ECTS nie mniejszą, niż jest to określone w wymaganiach formalnych. W przedstawionej przez Uczelnię dokumentacji określono, że kierunek zarządzanie w 100% przyporządkowany jest do dziedziny nauk społecznych. Wobec powyższego **rekomenduje się** włączenie do programu studiów (od nowego cyklu kształcenia) zajęć z dziedziny nauk humanistycznych o łącznej liczbie punktów ECTS nie mniejszej niż 5, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć z dziedziny nauk humanistycznych w przypadku kierunku zarządzanie dla pierwszego stopnia studiów.

Liczba punktów ECTS, jaka może być uzyskana w ramach kształcenia z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość, nie może przekroczyć 50% liczby punktów ECTS koniecznej do ukończenia studiów. Na kierunku zarządzanie na pierwszym stopniu zajęcia takie nie zostały zaplanowane. Zgodnie z Komunikatem Rektora UŁ z dn. 30.07.2021 r. w sprawie: organizacji roku akademickiego 2021/2022 w Uniwersytecie Łódzkim: „Zasadniczą formę kształcenia w Uniwersytecie Łódzkim w roku akademickim 2021/2022 stanowi forma stacjonarna. W sytuacji zwiększenia zagrożenia epidemicznego może zostać wprowadzone kształcenie w trybie hybrydowym, a jedynie w szczególnych przypadkach – kształcenie zdalne”. Kompatybilne z powyższym komunikatem jest Zarządzenie Dziekana Wydziału Filia UŁ w Tomaszowie Mazowieckim nr 10/21 z dn. 12.09.2021 r. w sprawie zasad prowadzenia zajęć dydaktycznych i organizacji pracy dydaktycznej na Wydziale Filia UŁ w roku akademickim 2021/2022. Jak wynika z harmonogramu studiów dostarczonego ZO PKA część zajęć została zaplanowana on-line. Z uwagi na panującą w kraju sytuację związaną z pandemią COVID-19 w r.a. 2020/2021 zajęcia były realizowane z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość (Zarządzenie Rektora UŁ Nr 69 z dn. 23.01.2018 r. (ze zm.) w sprawie zajęć dydaktycznych

prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość realizowanych na platformie edukacyjnej UŁ Moodle).

Jak wynika z planu studiów zajęcia na kierunku zarządzanie profil praktyczny studia pierwszego stopnia (stacjonarne i niestacjonarne) realizowane są w formie wykładów, ćwiczeń, konwersatoriów.

Forma zajęć jest dostosowana do specyfiki i merytorycznych treści poszczególnych zajęć. W programie studiów wykorzystywane są różne, specyficzne, adekwatne do zajęć metody kształcenia, które zapewniają osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się. Do wymienionych form kształcenia, jak też treści programowych, efektów uczenia się stosowane są adekwatne metody kształcenia słowne (pogadanka, opis, opowiadanie, wykład, dyskusja, literatura), oglądowe (pokaz) i praktyczne (działanie twórcze). Mają zastosowanie m.in.: dyskusja panelowa, gry edukacyjne (etyka w biznesie), studium przypadku, studium przykładowe, ćwiczenia praktyczne, metoda projektu, metoda dyskusji punktowanej, metoda pokazu multimedialnego (logistyka produkcji). Przykładowo zajęcia etyka w biznesie – studenci zapoznawali się z sytuacjami, które stawiały przedstawicieli biznesu w sytuacji dylematu etycznego. Po przedyskutowaniu potencjalnych rozwiązań danej sytuacji w małej grupie, studenci wcielali się w reprezentantów przedsiębiorstwa, którzy naświetlają problem interesariuszom wewnętrznym.

Zastosowanie wskazanych metod zostało stwierdzone na podstawie przedstawionej dokumentacji (raport samooceny, prace etapowe), udziału w hospitacjach (wykorzystywanie metod tradycyjnych: wykład z prezentacją, dyskusje ze studentami), jak również odbytych spotkań w czasie wizytacji ZO PKA (kadra, studenci). W doborze metod uwzględniane są najnowsze osiągnięcia dydaktyki akademickiej.

W czasie pandemii COVID-19 Uczelnia podjęła działania pozwalające jej na przystosowanie się do zapewnienia odpowiedniej jakości prowadzonych zajęć. Główne wykorzystywane w tym celu narzędzia to pakiet Office 365, w tym przede wszystkim aplikacja MS Teams, która umożliwiała podział na grupy, prace w pokojach, przysyłanie materiałów dydaktycznych, treści zadań przez wykładowców. Do prowadzenia zajęć wykorzystywana była także platforma Moodle.

Stosowane metody stymulują studentów do samodzielności i pełnienia aktywnej roli w procesie uczenia się.

Jak wynika zarówno z przesłanej dokumentacji, jak i odbytych spotkań ZO PKA podczas wizytacji, wykorzystywane w procesie kształcenia metody pozwalają przygotować studentów do prowadzenia działalności zawodowej, w zakresie dyscypliny wiodącej, jak i dodatkowych. Stosowane metody, np. praca w grupach, prowadzenie analiz, analiza i rozwiązywanie studiów przypadków, realizowane są przede wszystkim w ramach ćwiczeń. Przykładowo ćwiczenia przedmiotowe, dyskusja dydaktyczna, metoda sytuacyjna, metoda przypadków – wykorzystywane są na zajęciach głównie przynależących do modułów specjalnościowych.

Z informacji zawartych w kartach zajęć wynika, że metodą dydaktyczną stosowaną w ramach zajęć z języka obcego jest metoda eklektyczna. Na spotkaniach odbytych podczas wizytacji nie uzyskano informacji, jakie konkretne środki używane są przy zastosowaniu tej metody. **Rekomenduje się** obszerniejsze rozpisanie metod kształcenia stosowanych na zajęciach z języka obcego.

Przyjmując, że podejście eklektyczne (bazujące na metodzie eklektycznej) to wybieranie z różnych metod tych elementów, które najbardziej odpowiadają prowadzonym zajęciom ZO PKA stwierdził, że wykorzystywana metoda eklektyczna umożliwia uzyskanie kompetencji w zakresie opanowania języka obcego na poziomie B2 (studia I stopnia).

Filia Uniwersytetu Łódzkiego w Tomaszowie Mazowieckim umożliwia dostosowanie procesu kształcenia do zróżnicowanych potrzeb grupowych i indywidualnych studentów. Dotyczy to zarówno studentów wyjątkowo uzdolnionych, jak i studentów, którzy znaleźli się w wyjątkowo trudnej sytuacji rodzinnej (np. nagła śmierć rodziców, ciężka choroba czy niepełnosprawność). Kwestie te uregulowane są Regulaminie Studiów UŁ (Uchwała Senatu UŁ Nr 118 z dn. 26.04.2021 r.).

Studenci wyróżniający się zgodnie z Regulaminem Studiów (§ 32) mogą ubiegać się o Indywidualny Plan i Program Studiów (IPS). Kwestia ta jest także regulowana przez Regulamin Indywidualnego Programu i Planu Studiów na Wydziale Filia UŁ w Tomaszowie Mazowieckim, Uchwałą Nr 8 RW WFUŁ z dn. 09.09.2020 r. w sprawie określenia minimalnej średniej ocen z dotychczasowego toku studiów, pozwalającej ubiegać się o Indywidualny Plan i Program Studiów (IPS). Sporządzany jest adekwatny harmonogram (wzór harmonogramu załączono do dokumentacji podczas wizytacji).

Trudna sytuacja studenta jest podstawą przyznania studentowi Indywidualnej Organizacji Studiów (IOS). Reguluje to § 34 Regulaminu Studiów UŁ. IOS zgodnie, z zapisem w Regulaminie Studiów, może być też przyznana w związku z udokumentowanymi przypadkami losowymi, przypadkami związanymi z okresowym odbywaniem studiów poza UŁ.

Studenci z niepełnosprawnościami/cierpiący na różne schorzenia, w tym o podłożu psychicznym, mogą także uzyskać IOS, jak również pomoc w organizacji sesji lub optymalizacji zaliczeń tak, by zrównać ich szanse z pozostałymi uczestnikami zajęć. Na Uczelni funkcjonuje Akademickie Centrum Wsparcia UŁ, które udziela pomocy i wsparcia studentom z niepełnosprawnościami, m.in. w sprawach związanych z kształceniem (np. pomoc w organizacji alternatywnych form zdawania egzaminów i zaliczeń, pozyskaniu bezpłatnej pomocy tłumacza języka migowego). Ponadto Biblioteka Uniwersytecka zapewnia specjalne pokoje do pracy dla studentów z niepełnosprawnościami. Zostały również opracowane adekwatne poradniki dla wykładowców akademickich: „Wskazówki dla osób prowadzących zajęcia dydaktyczne ze studentami niewidomymi i słabo widzącymi”, „Wskazówki dla osób prowadzących zajęcia dydaktyczne ze studentami niesłyszącymi i słabo słyszącymi”, „Wskazówki dla osób prowadzących zajęcia dydaktyczne ze studentami z niepełnosprawnością mowy”, „Wskazówki dla osób prowadzących zajęcia dydaktyczne ze studentami z niepełnosprawnością ruchową”. Wykładowcy mają również możliwość uczestnictwa w szkoleniach realizowanych w ramach projektu (Nie)Pełnosprawny Student UŁ: „Świadomość niepełnosprawności”, „Metodyka kształcenia studentów z niepełnosprawnościami i szczególnymi potrzebami”.

Zgodnie z sylabusem praktyk, podczas odbywania praktyk zawodowych student realizuje przypisane do kierunku efekty uczenia się:

- Stosuje wiedzę z zakresu nauk ekonomicznych do rozwiązywania problemów zawodowych;
- Dokonuje oceny alternatywnych rozwiązań postawionego problemu;
- Krytycznie analizuje zjawiska i procesy ekonomiczne;
- Elastycznie przystosowuje się do określonej roli pełnionej w strukturze grupy;
- Ma zaawansowaną wiedzę z dziedziny nauk społecznych, w szczególności w zakresie dyscypliny: nauki o zarządzaniu i jakości oraz ekonomia i finanse – także ich relacji do innych dyscyplin naukowych;
- Ma wiedzę na temat istoty i znaczenia kapitału społecznego, zna rodzaje więzi społecznych w organizacjach komercyjnych oraz niekomercyjnych, także między nimi, ze szczególnym uwzględnieniem ich wpływu na funkcjonowanie systemu rachunkowości i logistyki;

- Potrafi dostrzec i prawidłowo identyfikować oraz interpretować zjawiska gospodarcze, społeczne, ekonomiczne;
- Posiada umiejętność stosowania odpowiednich metod oraz technik analizy i diagnozy funkcjonowania organizacji i biznesu oraz projektowania działań naprawczych i rozwojowych;
- Jest gotów adekwatnie określić priorytety realizowanych działań oraz przydzielać zadania odpowiednim członkom zespołu.

Należy zwrócić uwagę, że efekty uczenia się nie są specyficzne dla roku studiów, ani specjalności, jaką student realizuje. W związku z tym, studenci realizując zajęcia w przeciągu lat studiów, trzykrotnie realizują te same efekty uczenia się i są za nie kilkakrotnie oceniani. **Rekomenduje się** zaktualizowanie efektów uczenia się osiąganych w ramach praktyk, tak aby były specyficzne dla roku studiów oraz specjalności, jaką student realizuje.

W ramach zajęć zostały określone treści kształcenia, które mają umożliwić realizację efektów uczenia się. Student zdobywa praktyczne doświadczenie w trakcie 24-tygodniowego pobytu w wybranej przez siebie instytucji. Zakłada się, iż czynności wykonywane w trakcie odbywania praktyk są tożsame z wybranym modułem specjalistycznym, a student aktywnie uczestniczy w procesach funkcjonowania organizacji, zdobywa umiejętności praktyczne z zakresu zarządzania oraz poszerza umiejętności w zakresie wykonywanych czynności na poszczególnych stanowiskach pracy.

Praktyki zawodowe odbywają się zgodnie z Regulaminem Studiów UŁ, regulacjami obowiązującymi w Filii UŁ dla kierunku zarządzanie, Regulaminem praktyk zawodowych dla kierunku zarządzanie, szczegółowymi zasadami odbywania praktyk zawodowych. Wymiar praktyk wynosi 720 godzin, czemu zostało przypisane 24 punkty ECTS. Praktyki zawodowe realizowane są w ciągu roku akademickiego, w szczególności od maja do końca czerwca. Istnieje jednak możliwość odbycia praktyk zawodowych, po uzyskaniu zgody od opiekuna praktyk, w innym terminie, jeżeli nie kolidują z rozkładem pozostałych zajęć.

Praktyki realizowane są w różnorodnych instytucjach, zarówno komercyjnych, jak i niekomercyjnych. Decyzje odnośnie możliwości realizacji praktyki w danej instytucji są podejmowane przez opiekuna praktyk z ramienia Uczelni, na podstawie informacji uzyskanych od studenta. Tego rodzaju indywidualne podejście jest możliwe dzięki niewielkiej grupie studentów. **Rekomenduje się** jednak, żeby dokumenty regulujące zasady realizacji zajęć zawierały jasne wytyczne odnośnie jakościowych wymagań względem praktykodawców. Dzięki temu studenci będą w stanie samodzielnie określić zasady, którymi powinni się kierować, dobierając placówkę przyjmującą.

Podczas praktyk studenci są zobowiązani wypełniać Dziennik Praktyk, dokumentując w nim program i przebieg wykonywanych zadań. Dokumentacja wymagana do zaliczenia praktyk zawodowych – Dziennik Praktyk, nie daje możliwości opiekunowi praktyk z ramienia instytucji przyjmującej ani opiekunowi praktyk z ramienia Uczelni, dokonania pełnej oceny osiągnięcia przez studenta poszczególnych efektów uczenia się, wymaganych w ramach zajęć. **Rekomenduje się** dostosowanie metod weryfikacji i oceny osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się zakładanych dla praktyk, a także metod dokumentowania przebiegu praktyk i realizowanych w ich trakcie zadań, w sposób umożliwiający weryfikację poszczególnych efektów uczenia się zrealizowanych przez studenta.

Opiekun praktyk z ramienia Uczelni w celu zweryfikowania osiągnięcia wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych przez studentów, przeprowadza indywidualne rozmowy. W sylabusie została uwzględniona informacja o kolokwium ustnym. Regulamin praktyk przewiduje natomiast, że podstawą formalną zaliczenia praktyki jest przedstawienie wypełnionego Dziennika Praktyk.

Dodatkowo opiekun z ramienia instytucji przyjmującej studenta niekoniecznie zna uwzględnione w sylabusie cele, treści kształcenia i efekty uczenia się (porozumienie nie zawiera wytycznych w tym zakresie, ani nie uwzględnia załączników zawierających takową informację), co oznacza, że nie ma możliwości ich uwzględnienia w wystawionej ocenie.

Dziekan, po zasięgnięciu opinii opiekuna kierunkowego, może zaliczyć jako praktykę zawodową inną, odbytą lub odbywaną na danym poziomie studiów działalność studenta, o ile była ona zgodna ze studiowanym kierunkiem oraz odbywała się w wymaganym wymiarze czasowym, na przykład: wolontariat, różne formy zatrudnienia, udział w pracach obozu naukowego, staże i praktyki zawodowe w ramach programu Erasmus+ lub innych programów wymiany. W takim przypadku student powinien dostarczyć w celu zaliczenia takie dokumenty, jak: dokument potwierdzający zatrudnienie (oryginał do wglądu + ksero): umowę o pracę, umowę cywilno-prawną, świadectwo pracy, zaświadczenie z miejsca pracy, zakres czynności-obowiązków wystawiony przez pracodawcę, podanie o zaliczenie praktyk, opinię kierunkowego opiekuna praktyk oraz Formularz zaliczenia praktyk na FUŁ /Arkusz samooceny.

Rekomenduje się dokonanie stosownych zmian w formie zaliczania praktyk zawodowych. Uczelnia nie może zwolnić studenta z praktyki, może natomiast – pod pewnymi warunkami określonymi w art. 71 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 574) potwierdzić studentowi efekty uczenia się uzyskane w procesie uczenia się poza systemem studiów. Praktyka zawodowa jest zaliczana do zajęć, stąd uzyskiwane przez studenta efekty uczenia się powinny być weryfikowane i oceniane w sposób typowy dla wszystkich zajęć. Dlatego indywidualna aktywność zawodowa studenta, realizowana w całości poza praktykami zawodowymi organizowanymi przez Uczelnię, nie powinna być zaliczana. Zabieg ten nie znajduje umocowania prawnego. Nie ma natomiast przeszkód, aby efekty określone dla praktyk zawodowych były weryfikowane przy zastosowaniu procedury potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych w procesie uczenia się poza systemem studiów osobom ubiegającym się o przyjęcie na studia, przy zachowaniu normatywnych wymogów jej stosowania.

W okresie ograniczonej dostępności Uczelni w czasie pandemii, w sprawach dot. praktyk zawodowych, studenci kierunku zarządzanie mieli możliwość komunikacji z opiekunem praktyk. Odbywał się on za pomocą poczty elektronicznej lub komunikatora (MS Teams). Dokumenty związane z praktykami (porozumienia, dzienniczki, skierowania) były wysyłane pocztą tradycyjną na podany przez studentów adres lub przekazywane za pomocą dziekanatu.

Instytucja przyjmująca studenta potwierdza zrealizowany program praktyk, dokonując wpisu i oceny do Dziennika Praktyk. Zgodnie z Regulaminem praktyk, jest to podstawa do zaliczenia zajęć, należy więc uznać, że nie ma ona charakteru kompleksowego. Opiekun praktyk z ramienia Uczelni, w celu uzupełnienia informacji na temat przebiegu praktyk, spotyka się ze studentami.

Pieczę nad organizacją i przebiegiem praktyk zawodowych sprawują w szczególności: 1) Pełnomocnik Rektora UŁ ds. praktyk zawodowych; 2) Pełnomocnicy Dziekanów ds. praktyk zawodowych; 3) opiekunowie kierunkowi praktyk zawodowych. Nadzór nad organizacją i przebiegiem praktyk zawodowych sprawuje Prodziekan ds. dydaktycznych. Kwalifikacje opiekunów praktyk z ramienia instytucji przyjmującej oraz ich liczba nie zostały określone w ramach porozumień podpisywanych z praktykodawcami. Ponieważ opiekun z ramienia instytucji przyjmującej ma kluczowe znaczenie, jeśli chodzi o jakość realizowanej praktyki, **rekomenduje się** określenie (w umowie w sprawie prowadzenia studenckiej praktyki zawodowej, podpisywanej z praktykodawcą) minimalnych wymagań, jakie powinna spełniać osoba będąca bezpośrednim przełożonym studenta.

Infrastruktura i wyposażenie miejsc odbywania praktyk są zgodne z potrzebami procesu nauczania i uczenia się, umożliwiają osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się oraz prawidłową realizację praktyk.

W okresie pandemii COVID-19, zgodnie z zarządzeniem w Uniwersytecie Łódzkim, studenci mogli odbywać praktyki zarówno w formie zdalnej, jak i stacjonarnej, w zależności od oczekiwań firmy. Mimo takiej możliwości, większość praktyk była realizowana w formie tradycyjnej (stacjonarnej), z zachowaniem odpowiednich warunków sanitarnych.

Organizacja praktyk i nadzór nad ich realizacją odbywa się w oparciu o formalnie przyjęte i opublikowane zasady, które zostały uwzględnione w licznych dokumentach, obejmujących:

- Warunki kwalifikowania na praktykę oraz potwierdzania efektów uczenia się, które zostały opisane w Regulaminie praktyk – Studenci odbywają praktyki na podstawie porozumienia oraz skierowania albo umowy o pracę. Podstawą formalną zaliczenia praktyki jest przedstawienie wypełnionego Dziennika Praktyk. Zaliczenia praktyk dokonuje opiekun praktyk z ramienia Uczelni. Jeżeli student nie odbył praktyki w określonym terminie lub uzyskał negatywną opinię osoby odpowiedzialnej za jej realizację ze strony przyjmującej na praktyki organizacji, wówczas nie uzyskuje zaliczenia semestru.
- Reguły zatwierdzania miejsca odbywania praktyki samodzielnie wybranego przez studenta, które zostały określone w Regulaminie Praktyk Studenckich w Filii UŁ w Tomaszowie Mazowieckim na kierunku zarządzanie - studenci odbywają praktyki na podstawie porozumienia oraz skierowania. Studenci, którzy:
 - a) łączą lub łączyli studia z wykonywaniem pracy zawodowej w kraju lub zagranicą (w oparciu o umowę o pracę, umowę zlecenia i umowę o dzieło);
 - b) odbyli lub odbywają staż zawodowy lub praktykę zawodową w Polsce lub zagranicą;
 - c) prowadzą lub prowadzili własną działalność gospodarczą;
 - d) prowadzą lub prowadzili oraz pracują lub pracowali w rodzinnym gospodarstwie rolnym, ogrodniczym lub sadowniczym;
 - e) aktywnie uczestniczą w działalności organizacyjnej UŁ;
 - f) wygrali płatną praktykę/staż w konkursie uczelnianym lub organizowanym przez Instytucję przedstawiają wyżej wymieniony rodzaj aktywności, jako realizację praktyki poświadczoną odpowiednim dokumentem oraz Sprawozdaniem potwierdzającym realizację celu i wymiaru praktyk określonego w planie studiów. W przypadku opisanym w punkcie e) wymagane jest potwierdzenie aktywności studenta przez kierownika właściwej komórki organizacyjnej UŁ. Decyzje o zaliczeniu ww. form odbywania praktyk podejmuje opiekun praktyk. Dodatkowe procedury dotyczące zaliczania doświadczenia pozauczelnianego na poczet praktyki zawodowej, zostały określone w Procedurze uznawania jako praktyki zawodowej innej działalności studenta na WFUŁ UŁ.
- Osoby odpowiadające za organizację i nadzór nad praktykami na kierunku oraz określenie ich zadań i zakresu odpowiedzialności oraz zakres współpracy osób nadzorujących praktyki na kierunku z opiekunami praktyk i sposoby komunikowania się zostały określone w Zarządzeniu Rektora UŁ Nr 82 z dn. 20.01.2021 r. Do obowiązków Pełnomocnika Rektora UŁ ds. praktyk zawodowych należą w szczególności: 1) koordynacja organizacji praktyk zawodowych w Uniwersytecie Łódzkim; 2) współtworzenie zarządzeń oraz przepisów dotyczących praktyk zawodowych w Uniwersytecie Łódzkim; 3) współpraca z Pełnomocnikami Dziekanów ds. praktyk

zawodowych w Uniwersytecie Łódzkim; 4) współpraca z Pełnomocnikiem Rektora UŁ do spraw kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela w ramach praktyk zawodowych pedagogicznych. Do obowiązków Pełnomocnika Dziekana ds. praktyk zawodowych należą w szczególności: 1) koordynacja i monitorowanie pracy opiekunów kierunkowych praktyk zawodowych na wydziale; 2) współpraca z dziekanem w zakresie realizacji zadań wynikających z prowadzenia praktyk zawodowych i wynagrodzenia opiekunów kierunkowych oraz nadzór nad prawidłowym obiegiem dokumentów; 3) sporządzanie sprawozdań 4) zatwierdzanie zasad odbywania praktyk zawodowych opracowanych przez opiekunów kierunkowych oraz aktualizacja informacji dotyczących praktyk na stronie internetowej wydziału. Do obowiązków opiekuna kierunkowego praktyk zawodowych należą w szczególności: 1) przygotowanie zasad odbywania praktyk zawodowych dla właściwego kierunku/specjalności; 2) przeprowadzenie zebrania informacyjnego dla studentów; 3) wprowadzanie do USOS danych dotyczących praktyk; 4) przygotowywanie i przekazywanie do dziekana porozumień (2 egz.) i skierowań (1 egz.) na praktyki zawodowe oraz list studentów przy porozumieniach długoterminowych z instytucjami; 5) weryfikacja przebiegu praktyk zawodowych; 6) zaliczanie odbytych praktyk zawodowych w USOS; 7) kompletowanie dokumentacji dotyczącej przebiegu praktyk zawodowych; 8) organizacja i nadzór nad przebiegiem praktyki dla wyznaczonej grupy studentów; 9) opiniowanie podań studentów dotyczących uznawania jako praktyki innych form działalności; 10) sporządzenie sprawozdań.

Instytucja przyjmująca jest zobowiązana do: przydzielenia opiekuna praktyk wyznaczonego przez osobę reprezentującą instytucję, zapewnienia odpowiednich warunków pracy oraz systematycznej opieki w czasie realizacji programu praktyk, jak i umożliwienia przeprowadzenia hospitacji przez nauczyciela akademickiego.

- Procedurę potwierdzania efektów uczenia się, uzyskanych w miejscu pracy i określania ich adekwatności w zakresie odpowiadającym efektom uczenia się określonym dla praktyk, można znaleźć w „Wykazie dokumentów niezbędnych do zaliczenia praktyk na WFUŁ” oraz Regulaminie praktyk – student musi dostarczyć Dziennik Praktyk, porozumienie (2x), skierowanie, Oświadczenie o ubezpieczeniu od następstw nieszczęśliwych wypadków, sprawozdanie z osiągniętych efektów uczenia się.
- Instytucja przyjmująca studenta na praktyki zobowiązuje się zapewnić możliwość hospitacji przez nauczyciela akademickiego – jest to informacja zawarta w Porozumieniu o prowadzeniu praktyk zawodowych kierunkowych. Są one realizowane zgodnie z Kwestionariuszem hospitacji praktyk zawodowych, zawierającym pytania odnoszące się do pracy studenta. W przypadku Filii Uniwersytetu Łódzkiego i studentów kierunku zarządzanie hospitacjami zajmuje się opiekun praktyk zawodowych. Polegają one na weryfikacyjnym, sporadycznym przeprowadzeniu wywiadu telefonicznego z przedstawicielami firm przyjmujących studentów na praktyki, w oparciu o pytania zawarte w formularzu wzoru hospitacji. Kwestionariusz hospitacji dotyczy głównie kwestii związanych z postawą studenta, nie daje więc możliwości porównania ofert u poszczególnych praktykodawców. **Rekomenduje się** rozszerzenie zakresu hospitacji również o kwestie związane z jakością oferowanych przez praktykodawcę zajęć.
- Kryteria, które muszą spełniać placówki, w których studenci odbywają praktyki zawodowe, nie zostały określone w Regulaminie praktyk, są one określone indywidualnie ze studentami.

Szczegółowy zakres praktyk i ich program jest przedstawiany studentom co roku (na początku roku akademickiego) przez kierunkowego opiekuna praktyk. Opiekun praktyk ma ciągły kontakt ze studentami i pomaga w ich realizacji, co umożliwia studentom sprawną realizację zajęć. Ze względu na stosunkowo dużą liczbę dokumentów (Regulamin praktyk dla kierunku zarządzanie, Karta zajęć, Statut przyjęty Uchwałą Senatu UŁ Nr 470 z dn. 13.04.2015 r.; Zarządzenie Rektora UŁ Nr 59 z dn. 28.04.2015 r. w sprawie: zmiany Zarządzenia Rektora UŁ Nr 116 z dn. 14.05.2013 r. w sprawie organizacji studenckich praktyk zawodowych w UŁ, Zarządzenie Rektora UŁ Nr 82 z dn. 20.01.2021 r. w sprawie: organizacji studenckich praktyk zawodowych w UŁ, Zarządzenie Rektora UŁ Nr 5 z dn. 1.10.2019 r. w sprawie: organizacji studenckich praktyk zawodowych w UŁ, Procedura uznawania jako praktyki zawodowej innej działalności studenta na Wydziale Filia UŁ w Tomaszowie Mazowieckim, Wykaz dokumentów do zaliczenia praktyk), zawierających informacje na temat przebiegu praktyk, **rekomenduje się** ich zminimalizowanie. Zabieg ten ma na celu umożliwienie studentom samodzielne i sprawne zweryfikowanie stawianych im oczekiwań.

Uczelnia zapewnia miejsca praktyk dla studentów, najczęściej są to: firmy produkcyjno-logistyczne, firmy turystyczne, firmy transportowe, urzędy publiczne, banki, biura rachunkowe.

Każdy student przed podjęciem praktyk, rozmawia na ich temat z opiekunem praktyk ze strony Uczelni. Podczas rozmowy ustalane są reguły i zadania, które student musi zrealizować podczas praktyk, a także przeprowadzane jest badanie firmy w oparciu o ogólnie dostępne materiały. Profil firm jest oceniany pod kątem przydatności w realizacji praktyk. Z reguły są to firmy z sektora transportowo-logistycznego, finansowego (np. biura rachunkowe), ale również podmioty sektora publicznego (gminy, fundacje, itp.). Jeśli sama firma budzi zastrzeżenia (dotyczące prawidłowej realizacji praktyk) student szczegółowo wyjaśnia, jakie zadania będzie realizował podczas praktyk i czy są one zgodne z profilem studenta/absolwenta kierunku zarządzanie. Przez okres trwania praktyk studenci są monitorowani przez opiekuna praktyk. W przypadku kiedy podmiot przyjmujący studenta na praktyki nie spełnił oczekiwań związanych z realizacją praktyk, student może zostać skierowany do innej firmy w celu odbycia praktyk. Podmiot niespełniający oczekiwań w odniesieniu do realizacji celów praktyki, nie jest brany pod uwagę w przyszłości, jako cel realizacji praktyk zawodowych.

Pełnomocnicy Dziekanów ds. praktyk zawodowych składają sprawozdanie z przebiegu praktyk zawodowych za poprzedni rok akademicki. Uwzględniają one takie informacje, jak m.in.: liczba przeprowadzonych wizytacji/hospitacji i w jakich instytucjach oraz wnioski/informacje o problemach, które utrudniały studentom realizację praktyk.

Po zakończeniu praktyk z każdym studentem przeprowadzana jest rozmowa, w której zawarte są również wątki oceny praktykodawców. Ma ona charakter nieformalny i jest możliwa w takiej formie ze względu na niewielką liczbę studentów. **Rekomenduje się** przeformułowanie sposobu gromadzenia informacji o poszczególnych praktykodawcach na taki, który da możliwość porównania ofert poszczególnych praktykodawców w zakresie: osób sprawujących nadzór nad praktykami z ramienia Uczelni oraz opiekunów praktyk, realizacji praktyk oraz efektów uczenia się osiąganych w ramach praktyk.

Z przedstawionej dokumentacji (harmonogramy studiów) wynika, że sposób rozplanowania zajęć umożliwia efektywne wykorzystanie czasu przeznaczanego na udział w zajęciach i samodzielne uczenie się studentów wizytowanego kierunku studiów. Zajęcia dydaktyczne planowane są w podziale na dwa semestry: zimowy i letni. Zajęcia na studiach stacjonarnych odbywają się od poniedziałku do piątku.

Na studiach niestacjonarnych obowiązuje system zjazdów od piątku do niedzieli. Zajęcia odbywają się zgodnie z terminarzem zjazdów ustalonym na Uczelni.

Efektywna realizacja zajęć zależy od liczebności grup studenckich dla różnych form zajęć. Limity liczebności grup studenckich wynikają z § 25 Regulaminu pracy UŁ z dn. 16.09.2019 r. (wykłady: od 10 osób; ćwiczenia: od 5 osób do 30 osób; konwersatoria: od 6 osób do 30 osób; laboratoria: od 4 osób do 20 osób; lektoraty: od 10 osób do 30 osób; proseminaria: od 3 osób do 30 osób; seminaria licencjackie, seminaria magisterskie: od 6 osób). Zgodnie z § 26 pkt 1 podziału na grupy, dokonuje Dziekan, mając na uwadze uwarunkowania dotyczące jakości kształcenia, odpowiedniego przygotowania merytorycznego, efektywnego procesu nauczania oraz skutków finansowych. Ostatecznej akceptacji liczebności grup dokonuje Rektor, po przedstawieniu propozycji Dziekana dotyczącej podziału grup (§ 26 pkt 2).

Czas przeznaczony na sprawdzanie i ocenę efektów uczenia się umożliwia weryfikację efektów uczenia się oraz dostarczenie studentom ocenianego kierunku studiów informacji zwrotnej o osiągniętych efektach uczenia się.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 2

Kryterium spełnione częściowo

Uzasadnienie

Przeprowadzona analiza dostarczonej przez Władze FUŁ dokumentacji, jak też odbyte spotkania ZO PKA podczas wizytacji pozwalają stwierdzić, że treści programowe obowiązujące na kierunku zarządzanie profil praktyczny dla pierwszego stopnia studiów stacjonarnych i niestacjonarnych są zgodne z przyjętymi do nich przez Uczelnię kierunkowymi efektami uczenia się oraz uwzględniają wiedzę i jej zastosowanie w zakresie dyscyplin, do której kierunek został przyporządkowany, a także aktualny stan praktyki w obszarach działalności zawodowej/gospodarczej oraz zawodowego rynku pracy właściwych dla kierunku zarządzanie. Są one ułożone od ogółu do szczegółu, są kompleksowe i spójne oraz pozwalają na uzyskanie efektów uczenia się. Władze Uczelni przeprowadzają weryfikację programu studiów i prowadzą procesy go udoskonalające, korzystając przy tym ze wsparcia interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych. Pomimo przeprowadzonej weryfikacji w części sylabusów brakuje aktualnej literatury, np. z ostatnich pięciu lat. Dotyczy to w szczególności zajęć, gdzie w wyniku rozwoju gospodarczego dochodzi do szybkiej zmiany stanu wiedzy, np. zajęcia: *komunikacja międzykulturowa w biznesie*: pozycje z lat w przedziale 1984-2001, *systemy informatyczne w logistyce*: pozycje z lat w przedziale 2007-2011. Zarówno czas trwania studiów pierwszego stopnia kierunku zarządzanie w realizowanych formach, jak i nakład pracy mierzony łączną liczbą punktów ECTS konieczny do ukończenia studiów, zapewniają osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się. Sekwencja zajęć lub grup zajęć, a także dobór form zajęć i proporcje liczby godzin zajęć realizowanych w poszczególnych formach zapewniają osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się. Uczelnia umożliwia wybór zajęć, którym przypisano punkty ECTS, w wymiarze nie mniejszym niż 30% ogólnej liczby punktów ECTS. W przypadku profilu praktycznego studiów, co najmniej połowa punktów ECTS musi zostać przypisana zajęciom kształtującym umiejętności praktyczne. W przypadku ocenionego kierunku studiów, wymaganie to jest spełnione. Na kierunku zarządzanie na pierwszym stopniu studiów oferowane są zajęcia poświęcone kształceniu w zakresie znajomości co najmniej jednego języka obcego. Stosowane na zajęciach metody umożliwiają uzyskanie kompetencji w zakresie opanowania języka obcego co najmniej na poziomie B2. W programie studiów wykorzystywane są różne, specyficzne, adekwatne do zajęć metody kształcenia, które zapewniają

osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się: słowne (pogadanka, opis, opowiadanie, wykład, dyskusja, literatura), oglądowe (pokaz) i praktyczne (działanie twórcze). Przy doborze metod dydaktycznych uwzględniane są najnowsze osiągnięcia dydaktyki akademickiej, stosowane są właściwie dobrane środki i narzędzia dydaktyczne, które mają służyć wspomaganie osiągania przez studentów efektów uczenia się. Wykorzystywane metody kształcenia stymulują studentów do samodzielności i pełnienia aktywnej roli w procesie uczenia się. Pozwalają także przygotować studentów do prowadzenia działalności zawodowej, w zakresie dyscyplin, do których kierunku jest przyporządkowany. Widoczne jest to m.in. w zajęciach wchodzących w skład modułów specjalnościowych. Filia Uniwersytetu Łódzkiego w Tomaszowie Mazowieckim umożliwia dostosowanie procesu kształcenia do zróżnicowanych potrzeb grupowych i indywidualnych studentów. Dotyczy to zarówno studentów wyjątkowo uzdolnionych, jak i studentów, którzy znaleźli się w wyjątkowo trudnej sytuacji rodzinnej (np. nagła śmierć rodziców, ciężka choroba czy niepełnosprawność). Kwestie te uregulowane są Regulaminie Studiów UŁ. Przewidziana jest także indywidualizacja procesu kształcenia dla studentów z niepełnosprawnością. Sposób rozplanowania zajęć umożliwia efektywne wykorzystanie czasu przeznaczonego na udział w zajęciach i samodzielne uczenie się studentów ocenianego kierunku studiów.

Po przeprowadzonej analizie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. Niezgodne z wymaganiami przypisanie liczby punktów ECTS uzyskiwanych w ramach zajęć wymagających bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia.
2. W programie studiów na studiach stacjonarnych pierwszego stopnia ujęto 56 godzin z wychowania fizycznego.

Organizacja praktyk i nadzór nad realizacją zajęć odbywa się w oparciu o formalnie przyjęte, uwzględnione w licznych dokumentach, opublikowane zasady. Dobór miejsc odbywania praktyk, w tym infrastruktura, zapewniają prawidłową realizację zajęć i umożliwiają osiągnięcie efektów uczenia się. Uczelnia zapewnia studentom miejsca realizacji praktyk, studenci mają jednak możliwość indywidualnego doboru miejsca realizacji praktyk (zgodnie z określonymi zasadami). Wyniki studentów są weryfikowane przez opiekunów praktyk z ramienia instytucji przyjmującej w sposób ogólny, nie w odniesieniu do poszczególnych efektów uczenia się. Dokumentacja praktyk nie daje możliwości dokonania kompleksowej oceny. Dlatego opiekun praktyk z ramienia Uczelni przeprowadza dodatkowo rozmowy ze studentami. Z tego względu wymagane jest dostosowanie metod weryfikacji i oceny osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się zakładanych dla praktyk, a także metod dokumentowania przebiegu praktyk i realizowanych w ich trakcie zadań. Dodatkowo efekty uczenia się wymagają zaktualizowania tak, aby student realizując zajęcia przez trzy lata, miał możliwość rozwoju wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Jakościowe kryteria doboru miejsc praktyk czy wymagania odnośnie opiekunów praktyk nie zostały formalnie określone, są weryfikowane na podstawie indywidualnych rozmów ze studentami. W podobny sposób realizowana jest ewaluacja zajęć, w tym osób opiekunów praktyk, realizacji praktyk, efektów uczenia się osiąganych na praktykach.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Nie zidentyfikowano

Zalecenia

1. Zaleca się zgodnie z wymaganiami przypisanie liczby punktów ECTS uzyskiwanych w ramach zajęć wymagających bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia.
2. Zaleca się zwiększenie liczby godzin zajęć z wychowania fizycznego do 60 godzin – co wynika z przepisów prawa, tj. § 3 ust. 2 rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 27 września 2018 r. w sprawie studiów.

Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 3

Warunki rekrutacji na kierunek zarządzanie WFUŁ profil praktyczny na pierwszy rok studiów pierwszego stopnia na rok akademicki 2021/2022 zostały określone w Uchwale Senatu UŁ Nr 452 z dn. 14.06.2019 r. z późn. zm. Obowiązki komisji rekrutacyjnej i podkomisji oraz obowiązki i uprawnienia kandydata określa Regulamin postępowania rekrutacyjnego (Uchwała Senatu UŁ Nr 391 z dn. 17.11.2014 r. z późn. zm., w sprawie: przyjęcia Regulaminu postępowania rekrutacyjnego na pierwszy rok studiów pierwszego stopnia, drugiego stopnia oraz jednolitych studiów magisterskich w Uniwersytecie Łódzkim). Na stronie ogólnouniwersyteckiej zamieszczone są wszystkie niezbędne informacje dotyczące procesu rekrutacji na studia na kierunki oferowane przez UŁ. Kandydaci mają pełną możliwość zapoznania się z wymaganiami, jakie są im stawiane, warunkami rekrutacji, jak również z przyjętymi dla poszczególnych kierunków kryteriami kwalifikacji kandydatów na studia.

Zgodnie z Regulaminem studiów UŁ § 21: „na pierwszy semestr/rok studiów student może być przyjęty tylko w drodze postępowania rekrutacyjnego, z zastrzeżeniem, iż przyjęcie na studia odbywa się również przez przeniesienie z innej uczelni lub uczelni zagranicznej oraz na podstawie potwierdzenia efektów uczenia się w trybie określonym odrębnymi przepisami” (§ 20 ust. 2). Do ubiegania się o przyjęcie na zasadach ogólnych na studia pierwszego stopnia na kierunku zarządzanie uprawnieni są obywatele polscy oraz cudzoziemcy, o których mowa w art. 324 ust. 2 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. - Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce. W przypadku pozostałych cudzoziemców decyzję o przyjęciu na studia podejmuje Rektor, jeśli kandydat spełnia kryteria określone w przywołanej wyżej uchwale.

Zasady przyjęć kandydatów na studia wraz z określeniem liczby miejsc na poszczególnych kierunkach studiów na rok akademicki 2020/2021 określa stosowny dokument, tj. „Zasady przyjęć na pierwszy rok studiów pierwszego stopnia, drugiego stopnia oraz jednolitych studiów magisterskich w Uniwersytecie Łódzkim wraz z liczbą miejsc na poszczególnych kierunkach studiów na rok akademicki 2020/2021” - stanowiący Załącznik 1 do Uchwały Senatu UŁ Nr 452 z dn. 14.06.2019 r. Zawiera on informacje dotyczące m.in.: wymaganych dokumentów i terminów ich składania (§ 3), zasad przyjęć dla kandydatów z nową maturą (matura wydana przez okręgową komisję egzaminacyjną, § 4), zasad przyjęć dla kandydatów ze starą maturą (matura wydana do 2005 r., § 5), zasad przyjęć dla kandydatów z Maturą Międzynarodową (IB, § 6), zasad przyjęć dla kandydatów z maturą zagraniczną i maturą europejską (EB, § 7), egzaminu wstępnego na studia/rozmowy kwalifikacyjnej (§ 8), odstąpienia od przeprowadzania egzaminu wstępnego/rozmowy kwalifikacyjnej (§ 9).

Na studia pierwszego stopnia na kierunek zarządzanie WFUŁ o przyjęcie mogą ubiegać się absolwenci szkół średnich posiadający świadectwo dojrzałości. Jeśli kandydat ukończył szkołę średnią poza

granicami Polski - powinien przedłożyć dokument równoważny do tego, jakim jest świadectwo dojrzałości. Podstawę kwalifikacji na studia stanowi złożenie wymaganej dokumentacji. Z postępowania kwalifikacyjnego zwolnieni są laureaci i finaliści olimpiad stopnia centralnego, tj. Olimpiady Wiedzy o Polsce i Świecie Współczesnym, Olimpiady Wiedzy Ekonomicznej, Olimpiady Wiedzy Technicznej, Olimpiady Przedsiębiorczości, Ogólnopolskiej Olimpiady Logistycznej.

Kierunek studiów zarządzanie pierwszym stopnia może być uruchomiony pod warunkiem przyjęcia co najmniej 30 osób. Terminarz rekrutacji na rok akademicki 2020/2021 został ujęty w Załączniku nr 2 do ww. Uchwały Senatu UŁ Nr 452 z dn. 14.06.2019 r.

Zarówno z przedstawionej ZO PKA dokumentacji, dokumentacji dostępnej na stronie internetowej Uczelni, jak i odbytych spotkań podczas wizytacji (szczególnie ze studentami) wynika, że warunki procesu rekrutacji są bezstronne oraz zapewniają kandydatom równe szanse w podjęciu studiów.

Warunki rekrutacji na studia nie uwzględniają informacji o oczekiwanych kompetencjach cyfrowych kandydatów, wymaganiach sprzętowych związanych z kształceniem z wykorzystywaniem metod i technik kształcenia na odległość.

Na Uczelni określone zostały procedury potwierdzające efekty uczenia się uzyskiwane poza systemem studiów. Są one ujęte w Uchwale Senatu UŁ Nr 507 z dn. 15.06.2015 r. w sprawie: zasad, warunków i trybu potwierdzania w Uniwersytecie Łódzkim efektów uczenia się oraz sposobu powoływania i trybu działania komisji weryfikujących efekty uczenia się – dokument został przedstawiony ZO PKA podczas wizytacji. Dotychczas na WFUŁ nie zgłosił się żaden kandydat zainteresowany uznaniem efektów uczenia się zdobytych poza szkolnictwem wyższym.

Uczelnia wypracowała zasady, warunki i tryb uznawania efektów uczenia się uzyskanych w innej uczelni, w tym w uczelni zagranicznej. Student ma prawo ubiegać się o przeniesienie w innej szkoły wyższej, co opisuje Regulamin studiów UŁ. Przyjęcie na studia odbywa się również przez przeniesienie z innej uczelni lub uczelni zagranicznej oraz na podstawie potwierdzenia efektów uczenia się w trybie określonym odrębnymi przepisami (§ 20 ust. 2). W szczególnych przypadkach za zgodą Dziekana wydziału przyjmującego student może zmienić kierunek studiów na UŁ (§ 21 ust. 2). Zmiana kierunku może nastąpić po zaliczeniu roku lub semestru na kierunku, na którym student rozpoczął studia (§ 21 ust. 3). Wyrażając zgodę na przyjęcie, Dziekan określa tryb i terminy wyrównania różnic wynikających z programu studiów, kierując się uzyskanymi przez studenta efektami uczenia się (§ 21 ust. 5).

Na WFUŁ została przyjęta Procedura przenoszenia się studenta do innej szkoły wyższej, z innej szkoły wyższej oraz ze studiów stacjonarnych na studia niestacjonarne, i odwrotnie. Zgodnie z jej zapisami:

1. Student innej szkoły wyższej może przenieść się do WFUŁ na ten sam lub pokrewny kierunek studiów za zgodą Prodziekana ds. Dydaktycznych. Student powinien mieć zaliczony co najmniej jeden semestr/rok studiów. Przed wyrażeniem zgody na przyjęcie Prodziekana ds. Dydaktycznych ustala, czy student wypełnił wszystkie obowiązki wynikające z przepisów obowiązujących w uczelni, którą opuszcza.
2. Wyrażając zgodę na przyjęcie, Prodziekana ds. Dydaktycznych określa tryb i terminy wyrównania różnic wynikających z planu studiów i programu kształcenia, kierując się uzyskanymi przez studenta efektami uczenia się.
3. Postanowienia ust. 1 i 2 stosuje się odpowiednio do studentów przenoszących się z zagranicznej szkoły wyższej do UŁ.

Zgodnie z Regulaminem studiów UŁ § 37: Uniwersytet Łódzki umożliwia studentowi przenoszącemu się do UŁ z innej uczelni krajowej lub zagranicznej uznanie uzyskanych osiągnięć (w tym punktów ECTS i ocen) w zakresie, w jakim odpowiadają one efektom uczenia się wymaganym na poszczególnych kierunkach studiów prowadzonych na UŁ (ust. 2). Efektom uczenia się uzyskanym w innych uczelniach nadaje się punkty ECTS odpowiadające punktom przypisanym do efektów uczenia się w UŁ (ust. 3).

Zasady, warunki i tryb dyplomowania na kierunku zarządzanie określone są w: Regulaminie studiów UŁ, w rozdziałach: IX. Praca dyplomowa (magisterska, licencjacka lub inżynierska, § 52-§ 55), X. Egzamin dyplomowy (magisterski, licencjacki lub inżynierski). Zakończenie studiów (§ 56-§ 59); Uchwale RW FUŁ Nr 3 z dn. 29.05.2020 r. w sprawie formy pracy dyplomowej (magisterskiej, licencjackiej i inżynierskiej) oraz egzaminu dyplomowego (magisterskiego, licencjackiego i inżynierskiego) oraz w Zarządzeniu Dziekana WFUŁ Nr 6/21 z dn. 24.02.2021r. w sprawie zasad składania i sprawdzania prac dyplomowych (magisterskich, licencjackich i inżynierskich) z wykorzystaniem systemu Archiwum Prac Dyplomowych (APD) oraz przygotowania i przeprowadzania egzaminu dyplomowego (magisterskiego, licencjackiego i inżynierskiego). Wzory formularzy oceny/recenzji pracy dyplomowej ujęte są w Zarządzeniu Dziekana WFUŁ Nr 9/21 z dn. 20.05.2021 r. w sprawie: wzoru formularza oceny/ recenzji pracy dyplomowej (licencjackiej, inżynierskiej, magisterskiej). Wszystkie powyższe dokumenty zostały przedłożone ZO PKA podczas wizytacji. Analiza ich treści pozwala stwierdzić, że zasady i procedury dyplomowania funkcjonujące w WFUŁ, dotyczące również wizytowanego kierunku, są trafne, specyficzne i zapewniają potwierdzenie osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się na zakończenie studiów.

Na kierunku zarządzanie WFUŁ studenci realizują prace dyplomowe wyłącznie w sposób indywidualny. Zgodnie z § 53 Regulaminu studiów UŁ: Pracę licencjacką/inżynierską student przygotowuje pod kierunkiem nauczyciela akademickiego posiadającego co najmniej stopień naukowy doktora (ust. 1). Tytuł pracy dyplomowej oraz osobę kierującą pracą zatwierdza Rada Wydziału albo jednostka przez nią wskazana (ust. 2). Na kierunkach, na których w trakcie studiów następuje podział na specjalności/specjalizacje, student ma prawo wyboru jednej specjalności/specjalizacji i seminarium dyplomowego (ust. 4). Przy ustaleniu tematu pracy dyplomowej należy brać pod uwagę zainteresowania naukowe studenta, a także plany naukowe UŁ (ust. 6).

Zgodnie z § 54 Regulaminu studiów UŁ: W ostatnim semestrze lub roku studiów student, który uzyskał zaliczenia wszystkich obowiązkowych przedmiotów i praktyk w toku studiów, wgrzywa pracę dyplomową do systemu APD, a po jej akceptacji przez kierującego pracą uzyskuje zaliczenie seminarium dyplomowego (ust. 1). Oceny pracy dyplomowej wgranej w systemie APD dokonują niezależnie kierujący pracą oraz recenzent. Recenzentem pracy dyplomowej może być osoba posiadająca co najmniej stopień naukowy doktora w tej samej lub pokrewnej specjalności (§ 55 ust. 1). Recenzje pracy dyplomowej są jawne i zostają zamieszczane w Archiwum Prac Dyplomowych. Zasady tej nie stosuje się w przypadku pracy, której przedmiot objęty jest tajemnicą prawnie chronioną (§ 55 ust. 2). Przy ocenianiu pracy dyplomowej stosuje się oceny określone w § 39 ust. 2, tj.: bardzo dobry - 5,0 dobry plus - 4,5, dobry - 4,0, dostateczny plus - 3,5, dostateczny - 3,0, niedostateczny - 2,0.

Zgodnie z § 56 Regulaminu studiów UŁ: Warunkiem dopuszczenia do egzaminu dyplomowego jest: a) uzyskanie zaliczenia wszystkich obowiązkowych przedmiotów i praktyk zawodowych – o ile program studiów je przewiduje – oraz wymaganej w toku studiów liczby punktów ECTS, b) uzyskanie oceny co najmniej dostatecznej z pracy dyplomowej albo decyzja Dziekana o dopuszczeniu po wyczerpaniu trybu postępowania określonego w § 55 ust. 3, tj. jeśli recenzent oceni pracę jako niedostateczną,

o dopuszczeniu do egzaminu dyplomowego decyduje Dziekan, po zasięgnięciu opinii drugiego recenzenta. Jeśli drugi recenzent oceni pracę jako niedostateczną, Dziekan kieruje studenta na powtarzanie semestru/roku. W takim przypadku Dziekan – kierując się uzyskanymi przez studenta efektami uczenia się – może ograniczyć jego obowiązki do przygotowania pracy dyplomowej w ramach seminarium. Egzamin dyplomowy jest egzaminem ustnym (§ 56 ust 6). Zgodnie z § 58: Datą ukończenia studiów jest data złożenia egzaminu dyplomowego z wynikiem co najmniej dostatecznym (ust. 1). Podstawę obliczenia ostatecznego wyniku studiów stanowią: a) średnia ocen, o której mowa w § 39 ust. 5-7, b) średnia arytmetyczna ocen pracy dyplomowej, c) ocena z egzaminu dyplomowego. Wynik studiów stanowi suma 0,6 średniej wymienionej w pkt a) oraz 0,2 ocen wymienionych w punkcie b) i 0,2 oceny wymienionej w punkcie c) (ust. 2). W dyplomie ukończenia studiów wpisuje się ostateczny wynik studiów zgodnie z zasadą: do 3,25 - dostateczny (3); 3,26 - 3,60 - dostateczny plus (3,5); 3,61 - 4,10 - dobry (4); 4,11 - 4,60 - dobry plus (4,5); 4,61 i powyżej - bardzo dobry (5) (ust. 4).

Weryfikacja efektów uczenia się została uregulowana głównie w Uchwale Nr 1 Wydziałowej Komisji ds. Jakości Kształcenia Wydziału FUŁ z dn. 25.05.2020 r., której Załącznik Nr 1 stanowi Wydziałowy system weryfikacji efektów uczenia się. Dodatkowo w Regulaminie studiów UŁ (rozdział II oraz VI) zostały określone prawa i obowiązki studenta dotyczące zaliczania zajęć, zdawania egzaminów, zaliczania kolejnych etapów studiów i zakończenia procesu kształcenia (§ 14-15; § 38-47), jak też zasady funkcjonowania systemu ECTS (§ 35-37).

Egzaminy i zaliczenia kończące zajęcia (związane z wystawieniem oceny z zajęć), odbywają się w okresie sesji egzaminacyjnej, a przed sesją egzaminacyjną wyłącznie za zgodą prowadzącego zajęcia, zaś w przypadku lektoratów języka obcego nowożytnego – za zgodą dyrektora Studium Języków Obcych UŁ. Zgodnie z Regulaminem studiów UŁ § 39: Wszystkie przedmioty kończą się wystawieniem oceny (ust. 1). Przy egzaminach i zaliczeniach stosuje się następujące oceny: bardzo dobry - 5,0, dobry plus - 4,5, dobry - 4,0, dostateczny plus - 3,5, dostateczny - 3,0, niedostateczny - 2,0 (ust. 2). Średnią ocen z całego toku studiów oblicza się, jako średnią z wagami określonymi przez wartości odpowiednich punktów ECTS, ze wszystkich uzyskanych w tym okresie ocen z zajęć, uwzględniając średnią arytmetyczną ocen wystawionych w terminie pierwszym oraz w terminie poprawkowym; średnią ocen z danego semestru/roku studiów oblicza się jako średnią z wagami określonymi przez wartości odpowiednich punktów ECTS ze wszystkich ocen z zajęć uzyskanych z zajęć przewidzianych w programie studiów jako podstawa wpisu na kolejny semestr/rok studiów, uwzględniając średnią arytmetyczną ocen wystawionych w terminie pierwszym oraz w terminie poprawkowym. W przypadku przedmiotu, w skład którego wchodzi odrębnie oceniane formy zajęć składowych, do średniej ocen wlicza się wyłącznie ocenę z przedmiotu (ust. 3). Sposób obliczania średniej został ujęty w § 39 ust. 4.

Zgodnie z zapisem w Regulaminie studiów UŁ: Warunkiem ukończenia studiów jest uzyskanie liczby punktów ECTS określonej w programie studiów (§ 35 ust. 2). Przedmioty objęte planem studiów na kierunkach oferowanych przez UŁ mają przypisane punkty ECTS (§ 36 ust. 1). Student uzyskuje punkty za zaliczone przedmioty. Uzyskane punkty podlegają kumulacji (§ 36 ust. 2).

Zasady oceny studentów są uregulowane w Ramowym Systemie Oceny Studentów, który opisuje szczegółowe wymagania dotyczące zajęć kończących się egzaminem, zaliczenia ćwiczeń z zajęć kończących się egzaminem, zaliczeń z zajęć, które nie kończą się egzaminem, a także kryteria ilościowe przy ocenie egzaminów i prac kontrolnych oraz stosowaną skalę ocen. Sposoby weryfikacji efektów uczenia, założonych w poszczególnych modułach i zajęciach, zostały określone w wzorze sylabusu wskazanego Zarządzeniem Rektora UŁ nr 11 z dnia 14.11.2013 r.

Zgodnie z zapisami § 47 Regulaminu studiów UŁ Studentom niepełnosprawnym, posiadającym orzeczenie stopnia niepełnosprawności, przysługuje prawo do uzyskiwania zaliczeń i składania egzaminów w formie alternatywnej. Zgodę na odbywanie egzaminów i zaliczeń w formie alternatywnej udziela Dziekan po zasięgnięciu opinii Pełnomocnika Rektora UŁ ds. Osób Niepełnosprawnych.

Przyjęte przez Uczelnię i stosowane na kierunku zarządzanie profil praktyczny ogólne zasady weryfikacji i oceny zapewniają bezstronność, rzetelność i przejrzystość procesu weryfikacji oraz wiarygodność i porównywalność ocen.

Na Uczelni wypracowano zasady przekazywania studentom informacji zwrotnej dotyczącej stopnia osiągnięcia przez nich efektów uczenia się na każdym etapie studiów oraz na ich zakończenie. Zostały one zawarte w Wydziałowym Systemie Weryfikacji Efektów Uczenia Się oraz w Ramowym Systemie Oceny Studentów, będącym jego załącznikiem. Na podstawie informacji pozyskanych przez ZO PKA podczas wizytacji stwierdza się, że studenci informowani są na bieżąco na temat stopnia osiągnięcia przez nich efektów uczenia się na każdym etapie procesu dydaktycznego od prowadzącego zajęcia. Sposobem przekazywania studentom informacji zwrotnej o uzyskanych przez nich efektach uczenia się jest m.in. udostępnianie im ocenionych przez prowadzących zajęcia prac egzaminacyjnych, zaliczeniowych, projektowych.

Zasady postępowania w sytuacjach konfliktowych, związanych z weryfikacją i oceną efektów uczenia się, zawarte są w Wydziałowym Systemie Weryfikacji Efektów Uczenia Się oraz w Ramowym Systemie Oceny Studentów, będącym jego załącznikiem. Ponadto postępowanie opisane jest w Regulaminie studiów UŁ, m.in. w paragrafach: § 41 W przypadku przedmiotów/zajęć składowych kończących się uzyskaniem zaliczenia, jeżeli student nie wypełni warunków określonych na podstawie § 40, prowadzący zajęcia odmawia ich zaliczenia i wystawia ocenę niedostateczną lub wpisuje „nzał”. Warunki dopuszczalności oraz tryb rozstrzygania odwołania studenta od decyzji o odmowie zaliczenia przedmiotu/zajęć składowych dla danego Wydziału określa odpowiedni załącznik do Regulaminu studiów UŁ.; § 42 ust. 9. Student, który otrzymał z egzaminu ocenę niedostateczną w pierwszym terminie ma prawo zdawania egzaminu poprawkowego.; § 44 ust. 1. Jeżeli w terminie poprawkowym student otrzymał z egzaminu ocenę niedostateczną i zaszły okoliczności wskazujące na nieprawidłowy przebieg egzaminu, Dziekan na wniosek studenta uzasadniony tymi okolicznościami, złożony w ciągu siedmiu dni od daty ogłoszenia wyników egzaminu lub z własnej inicjatywy – może zarządzić egzamin komisyjny. Egzamin komisyjny powinien się odbyć w ciągu dziesięciu dni od daty podjęcia decyzji przez Dziekana. O wyniku egzaminu komisja decyduje większością głosów. Decyzja komisji jest ostateczna (ust. 3). Ocena z egzaminu komisyjnego zastępuje ocenę, od której student się odwołał (ust. 4).; § 45 W przypadku przeprowadzania egzaminu lub zaliczenia w formie pisemnej oceniona praca pisemna powinna być udostępniona studentowi na jego wniosek. Praca pisemna przechowywana jest przez prowadzącego zajęcia przez okres 12 miesięcy od dnia ogłoszenia wyników egzaminu lub zaliczenia.

Ważnym dokumentem dotyczącym kwestii reagowania na zachowania nieetyczne i niezgodne z prawem obowiązującym na UŁ jest Regulamin przeciwdziałania mobbingowi w Uniwersytecie Łódzkim (Załącznik do Zarządzenia Rektora UŁ Nr 35 z dn. 5.12.2017 r.). Na Uczelni powołany został także Zespół ds. Przeciwdziałania Dyskryminacji. Jego zadaniem jest opracowanie mechanizmów działania, które pozwolą studentom i pracownikom skutecznie reagować na ewentualne przypadki dyskryminacji w Uczelni. Punktem wyjścia do opracowania dokumentu będą m.in. zapisy prawa krajowego, unijnego i międzynarodowego, w tym konwencji o prawach osób niepełnosprawnych.

Na WFUŁ podjęte zostały działania mające na celu powołanie Pełnomocnika Dziekana ds. Przeciwdziałania Dyskryminacji.

Uczelnia podejmuje działania, aby metody weryfikacji i oceny osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, stosowane w procesie kształcenia z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość, gwarantowały identyfikację studenta i bezpieczeństwo jego danych. Służą temu m.in. dokumenty: Zarządzenie Rektora UŁ Nr 78 z dn. 11.01.2021 r. w sprawie: zasad weryfikacji w Uniwersytecie Łódzkim osiągniętych efektów uczenia się przy użyciu środków komunikacji elektronicznej. Dodatkowo w kwestii realizacji zajęć obowiązują Wytoczne Uczelnianej Rady ds. Jakości Kształcenia dotyczące zajęć zdalnych w UŁ. Powyższe dokumenty regulują kwestie stosowania bezpiecznych narzędzi informatycznych, wykorzystywanych w procesie weryfikacji i oceny osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.

Zagadnienie bezpieczeństwa danych studentów w przypadku stosowania metod weryfikacji i oceny osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość, uregulowane zostało w Zarządzeniu Rektora UŁ Nr 91 z dn. 26.02.2020 r. w sprawie: zmiany Zarządzenia Nr 69 z dn. 23.01.2018 r. w sprawie zajęć dydaktycznych prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość realizowanych na platformie edukacyjnej UŁ Moodle oraz w Regulaminie korzystania z platformy edukacyjnej w UŁ będącym załącznikiem do zarządzenia.

Metody weryfikacji efektów uczenia się określa nauczyciel akademicki odpowiedzialny za zajęcia. Ujęte są one w karcie zajęć, której elementy składowe na poziomie Uczelni określone zostały Zarządzeniem Rektora UŁ Nr 64 z dn. 10.02.2022 r. w sprawie: opisu przedmiotów w Uniwersytecie Łódzkim (sylabus) oraz weryfikacji efektów uczenia się i zadań koordynatora przedmiotu. Przyjęte na ocenianym kierunku metody weryfikacji zależą od kategorii efektów uczenia się, specyfiki zajęć, formy prowadzenia zajęć. Metodami weryfikacji efektów uczenia się na kierunku zarządzanie są głównie egzamin w formie pisemnej, w formie odpowiedzi ustnej, zaliczenie w formie odpowiedzi ustnej, testów, projektów. Przyjęte dla znacznej części zajęć metody weryfikacji nie budzą zastrzeżeń. Są jednak zajęcia, np. *logistyka międzynarodowa*, gdzie formą zajęć jest konwersatorium, zaś za sposób oceny (część sylabusu: Sposoby i kryteria oceniania) przyjęto egzamin w formie pisemnej. W ocenie ZO PKA egzamin pisemny jako metoda weryfikacji, nie jest adekwatna do formy zajęć konwersatorium. **Rekomenduje się** weryfikację kart zajęć pod kątem zastosowanych metod weryfikacji w stosunku do formy prowadzonych zajęć.

Przyjęte metody weryfikacji umożliwiają opanowanie umiejętności praktycznych i przygotowania do prowadzenia działalności zawodowej w obszarach zawodowego rynku pracy właściwych dla kierunku zarządzanie. Przykładowe zajęcia, świadczące o istnieniu powiązania metod sprawdzania i oceniania z efektami uczenia się, odnoszącymi się do umiejętności praktycznych, to: *analiza i interpretacja sprawozdań finansowych, zasady sporządzania sprawozdań finansowych*. Umiejętności praktyczne studentów kierunku zarządzanie rozwijane są również w ramach seminarium dyplomowego i przygotowywania pracy dyplomowej.

Program studiów na kierunku zarządzanie pierwszego stopnia profil praktyczny uwzględnia kształcenie językowe na poziomie B2.

Udostępniona przez Uczelnię dokumentacja zarówno przed, jak i w trakcie wizytacji (prace etapowe, egzaminacyjne), dotycząca weryfikacji efektów uczenia się, była częściowo zgodna z zakładanymi w kartach zajęć formami weryfikacji i zakładanymi efektami uczenia się. Przykładowo zajęcia: *podstawy zarządzania zasobami ludzkimi*: z sylabusu wynika (sposoby i kryteria oceniania), że są to

egzamin pisemny oraz studia przypadku. Do wglądu ZO PKA jako prace etapowe przedstawiono pytania na zaliczenie ustne oraz prezentacje (opracowane rozdziały książek z zakresu ZZL). **Rekomenduje się** dokonanie weryfikacji okresowej zgodności założonych w sylabusie metod weryfikacji z tymi, realizowanymi w rzeczywistości.

W przedstawionej dokumentacji z wybranych losowo zajęć znalazły się m.in.: testy, prezentacje wykonywane przez studentów, zadania do wykonania. Tematyka prac etapowych była zgodna z treściami zajęć, dostosowana do dyscyplin, do których przyporządkowany jest kierunek. Obejmowała ona zagadnienia dotyczące m.in.: zarządzania przedsiębiorstwem w różnych aspektach: logistycznym, organizacyjnym, zasobów ludzkich; badań marketingowych; badania rynku. Na podstawie przedstawionych prac etapowych i egzaminacyjnych można uznać, że efekty uczenia się studentów zostały osiągnięte.

Analiza wybranych losowo prac dyplomowych skłania do następujących wniosków. Tematyka prac dyplomowych na kierunku zarządzanie jest zgodna z zakładanymi efektami uczenia się oraz z dyscyplinami, do których kierunek jest przyporządkowany. Przykładowe tematy prac: „Organizacja pracy i motywowanie pracowników w magazynach przedsiębiorstwa prowadzącego eksport towarów”, „Analiza dynamiczna płynności przedsiębiorstwa na podstawie rachunku przepływów pieniężnych – studium przypadku”, „Źródła i metody pozyskiwania pracowników do korporacji międzynarodowych”.

Wylosowane do oceny prace dyplomowe miały charakter teoretyczno-empiryczny. Poziom merytoryczny prac był dobry. W ocenianych pracach przyjęte w nich cele były zrealizowane. Oceny prac były adekwatne do zawartych w nich treści. Pewnym mankamentem prac było oparcie ich części – głównie teoretycznych – na literaturze przedmiotu mało aktualnej. Brakowało ujęcia pozycji najnowszych literatury przedmiotu (można przyjąć z ostatnich 5 lat). **Rekomenduje się** w związku z powyższym weryfikację wymogów prac dyplomowych, w kontekście ujmowanych w nich pozycji literatury przedmiotu (aktualność), tym bardziej, że na rynku pojawia się wiele pozycji literatury przedmiotu z zakresu problematyki dotyczącej tej, podejmowanej w pracach dyplomowych na kierunku zarządzanie.

Studenci kierunku zarządzanie pierwszego stopnia nie są autorami/współautorami publikacji naukowych, nie posiadają także innych osiągnięć w obszarach działalności zawodowej/gospodarczej właściwych dla kierunku zarządzanie. Ze spotkań odbytych podczas wizytacji przez ZO PKA wynika, że kadra dydaktyczna podejmuje działania celem zaktywizowania studentów do udziału w konferencjach, założenia koła naukowego – jednak studenci nie wykazują zainteresowania takimi formami aktywności. **Rekomenduje się** ciągłe podejmowanie działań w kierunku aktywizacji studentów celem zwiększenia ich aktywności w trakcie studiowania w przedsięwzięciach kształtujących umiejętności praktyczne.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 3

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Nabór na studia pierwszego stopnia kierunku zarządzanie profil praktyczny opiera się na transparentnych kryteriach. Stosowane procedury rekrutacyjne są przejrzyste. Uczelnia posiada regulacje pozwalające na identyfikację efektów uczenia się uzyskanych poza systemem studiów oraz procedury uznawania efektów uczenia się uzyskanych w innej uczelni, w tym w uczelni zagranicznej, które zapewniają możliwość identyfikacji efektów uczenia się oraz oceny ich adekwatności.

Obowiązujące na Uczelni zasady i procedury dyplomowania są trafne, specyficzne i zapewniają potwierdzenie osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się na zakończenie studiów. Pewnym mankamentem prac dyplomowych było oparcie ich części – głównie teoretycznych – na mało aktualnej literaturze przedmiotu - można przyjąć z ostatnich 5 lat. Przyjęte przez Uczelnię zasady weryfikacji i oceny osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się umożliwiają równe traktowanie studentów oraz zapewniają bezstronność, rzetelność i przejrzystość procesu weryfikacji oraz wiarygodność i porównywalność ocen. Zasady przekazywania studentom informacji zwrotnej, dotyczącej stopnia osiągnięcia efektów uczenia się, na każdym etapie studiów oraz na ich zakończenie są transparentne. Na Uczelni uregulowany jest sposób postępowania w sytuacjach konfliktowych, związanych z weryfikacją oceny efektów uczenia się, jak też dotyczących rozwiązywania sytuacji nieetycznych czy niezgodnych z prawem. Na WFUŁ nie podejmowane są działania monitorowania karier absolwentów. Tematyka prac etapowych, egzaminacyjnych była zgodna z treściami zajęć – przyjęte efekty uczenia się studentów zostały osiągnięte. Tematyka prac dyplomowych była zgodna z zakładanymi efektami uczenia się oraz z dyscypliną, do której przypisano kierunek. Brakuje wykazywanej aktywności publikacyjnej studentów, jak również tej o charakterze przedsięwzięć praktycznych, podczas trwania studiów – nie związanych z działalnością zawodową studentów.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Nie zidentyfikowano

Zalecenia

Brak

Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 4

W roku akademickim 2021/2022 zajęcia na kierunku zarządzanie prowadzi 10 nauczycieli akademickich realizujących obowiązki dydaktyczne (zatrudnionych na podstawowym miejscu pracy) w Filii oraz wykładowcy zatrudnieni na podstawie umowy cywilno-prawnej. Nauczyciele akademicki prowadzący zajęcia na ocenianym kierunku zarządzanie to:

- 1 dr habilitowany: dziedzina nauk humanistycznych, dyscyplina: nauki o kulturze i religii;
- 9 osób ze stopniem doktora w tym: 1 osoba – dziedzina nauk ścisłych, dyscyplina nauki matematyczne; 1 osoba – dziedzina nauk technicznych, dyscyplina: informatyka techniczna i telekomunikacja; 3 osoby w dyscyplinie ekonomia i finanse, 2 osoby w dyscyplinie nauki o zarządzaniu i jakości oraz 2 osoby w dyscyplinie nauki prawne.

Dodatkowo osoby prowadzące zajęcia to: 1 osoba z tytułem doktora w dyscyplinie ekonomia i finanse oraz 2 osoby z tytułem magistra (prowadzący lektoraty).

Nie można potwierdzić, iż nauczyciele akademicki oraz inne osoby prowadzące zajęcia związane z dyscyplinami powiązanymi z kierunkiem zarządzanie posiadają aktualny i udokumentowany dorobek naukowy w zakresie przypisanych dyscyplin. Z Raportu Samooceny wynika, że w procesie dydaktycznym nie uczestniczą reprezentanci praktyki gospodarczej. Analiza doświadczenia

zawodowego, zdobytego poza uczelnią przez osoby prowadzące zajęcia, związanego z praktycznym przygotowaniem zawodowym nie pozwala stwierdzić, że większość z nich posiada doświadczenie odpowiadające zakresowi prowadzonych zajęć.

Posiadanie przez nauczycieli akademickich oraz inne osoby prowadzące zajęcia kompetencji dydaktycznych, w tym związanych z prowadzeniem zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość, umożliwiające prawidłową realizację zajęć zostało w pełni potwierdzone w trakcie hospitacji prowadzonych przez zespół oceniający PKA.

Przydział zajęć oraz obciążenie godzinowe poszczególnych nauczycieli akademickich oraz innych osób prowadzących zajęcia nie są poprawne. ZO PKA sformułował zastrzeżenia dotyczące kumulacji zajęć specjalizacyjnych. Kierunek zarządzanie oferuje następujące ścieżki kształcenia: *logistyka* oraz *rachunkowość i zarządzanie finansami* (specjalność *zarządzanie obszarami wiejskimi* nie została jeszcze uruchomiona, jest w ofercie na rok 2022/2023).

Zajęcia specjalizacyjne na *logistyce*, tj.: *centra i klastry logistyczne, logistyka dystrybucji, logistyka magazynowania i zarządzania zapasami, podstawy logistyki, infrastruktura logistyczna, logistyczna obsługa klientów, logistyka produkcji, projektowanie procesów i systemów logistycznych, transport i elementy sieci logistycznej, seminarium licencjackie* prowadzi 1 nauczyciel akademicki.

Analogicznie zajęcia specjalizacyjne dla *rachunkowości i zarządzania finansami*, tj.: *finanse przedsiębiorstwa, podstawy przedsiębiorczości rodzinnej i zarządzanie małą firmą, podstawy wiedzy o finansach, finanse przedsiębiorstwa II, rachunkowość podatkowa, rachunkowość sektora budżetowego, rynek kapitałowy, uruchamianie biznesu* prowadzi 1 nauczyciel akademicki.

Dodatkowe uwagi związane z obsadą zajęć ujęto w Załączniku Nr 4.

Wszystkie osoby pracujące na Wydziale mają pełne zatrudnienie, zatem obciążenie godzinowe prowadzeniem zajęć nauczycieli akademickich, zatrudnionych w Uczelni jako podstawowym miejscu pracy, jest zgodne z wymaganiami ustawowymi.

Tryb i harmonogram hospitacji zajęć określa Zarządzenie Dziekana WFUŁ nr 11/21 z dnia 12.09.2021 r. w sprawie: wprowadzenia procedury hospitacji zajęć dydaktycznych realizowanych na Wydziale Filia Uniwersytetu Łódzkiego w Tomaszowie Mazowieckim. Uczelnia nie przedstawiła dodatkowej dokumentacji w sprawie przeprowadzonych hospitacji.

Rozwój kadry badawczo-dydaktycznej Wydziału FUŁ jest efektem prowadzonej polityki kadrowej wynikającej z przyjętej strategii Wydziału (Strategia Rozwoju Filii Uniwersytetu Łódzkiego w Tomaszowie Mazowieckim na lata 2020-2024). Zgodnie z nią polityka kadrowa ma zapewnić stworzenie i utrzymanie optymalnej – z punktu widzenia oferty edukacyjnej i kosztów – struktury zatrudnienia na Wydziale oraz rozwój nauczycieli akademickich w zakresie kompetencji dydaktycznych i badań naukowych. Zasady doboru kadry oraz rekrutacji na Wydziale są określone w Statucie UŁ (Rozdział 6). W rozdziale tym uwzględniono m.in. rodzaje stanowisk, na których zatrudniani są nauczyciele akademicy.

Pracownicy Wydziału FUŁ mają zapewnione wsparcie informatyka oraz szkolenia organizowane przez helpdesk UŁ. Do dyspozycji są również prezentacje i filmy instruktażowe na temat obu platform e-learnigowych (Poradnik wykładowcy - Platforma eCampus UŁ). Ponadto pracownicy mogą zapisywać się na szkolenia i webinaria dostępne na EduKamp UŁ (np. „Organizacja pracy i zarządzanie czasem”, „Rola komunikacji interpersonalnej w budowaniu zespołu”, „Zarządzanie zespołem pracowniczym”,

„Techniki perswazji i wywierania wpływu – protokół bezpieczeństwa pracy w zespole”, „Nie bójmy się technologii – wybrane narzędzia do tworzenia materiałów multimedialnych wspierających przekaz dydaktyczny”, „Pomiar dydaktyczny zadania zamknięte”, „Jak projektować zajęcia mieszane”, „Jak prowadzić zajęcia na platformie Moodle”). Akademickie Centrum Wsparcia UŁ organizuje dla pracowników administracyjnych i dydaktycznych UŁ cykle szkoleniowo-informacyjne, w tym także indywidualne spotkania z konsultantem edukacyjnym w zakresie sposobów udzielania wsparcia studentom i doktorantom z niepełnosprawnościami lub/i deficytami, adekwatnego reagowania na różne sytuacje wynikające z tej niepełnosprawności, rozpoznawania specjalnych potrzeb edukacyjnych oraz dostosowywania wymagań do możliwości studentów z różnymi deficytami.

W Jednostce prowadzone są okresowe oceny nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia, uregulowane poprzez Zarządzenie Rektora UŁ Nr 157 z dn. 2.06.2021 r. oraz wymienione powyżej Zarządzenie Dziekana WFUŁ Nr 11/21. Ocena pracownicza nauczycieli akademickich stanowi jeden z kluczowych elementów polityki kadrowej Wydziału FUŁ. Pracownicy badawczo-dydaktyczni oraz dydaktyczni Wydziału podlegają ocenie okresowej zgodnie ze Statutem UŁ. Ocenę pracowników przeprowadza Wydziałowa komisja oceniająca, powołana przez Dziekana. Kluczowe kryteria oceny dotyczące działalności naukowej i dydaktycznej zawarte są w Kwestionariuszu do oceny okresowej pracowników naukowo-dydaktycznych, naukowych i dydaktycznych dotyczący - okresowej oceny pracowników w roku 2017-2020.

Wyniki okresowych przeglądów kadry prowadzącej kształcenie, w tym wnioski z oceny dokonywanej przez studentów, są wykorzystywane do doskonalenia poszczególnych członków kadry. Bardzo istotnym elementem polityki kadrowej na Wydziale FUŁ jest system motywujący pracowników do rozwoju naukowego oraz podnoszenia kompetencji dydaktycznych, a szczegółowe rozwiązania prawne ujęte zostały w Zarządzeniu Nr 8/21 z dn. 20.05.2021 r. w sprawie: zasad przyznawania dodatku motywacyjnego za rok 2020 r.

Uniwersytet Łódzki powołał Zespół ds. Przeciwdziałania Dyskryminacji. Ma on opracować mechanizmy działania pozwalające studentom i pracownikom skutecznie reagować na ewentualne przypadki dyskryminacji w uczelni. W skład zespołu wchodzi zarówno pracownicy naukowcy, jak i kierownicy jednostek administracyjnych. Zadaniem zespołu jest m.in. wypracowanie polityki równościowej dla Uniwersytetu Łódzkiego. Punktem wyjścia do opracowania dokumentu będą m.in.: zapisy prawa krajowego, unijnego i międzynarodowego, w tym konwencji o prawach osób niepełnosprawnych. Zespół chce stworzyć przestrzeń, w której zbierane będą informacje o szeroko rozumianych przypadkach dyskryminacji. Będzie też rekomendował szkolenia oraz konkretne procedury zgłaszania przypadków niewłaściwego traktowania i odpowiedniego reagowania w takich sytuacjach. Planowane działania mają objąć całą społeczność akademicką. Na Wydziale FUŁ podjęte zostały działania mające na celu powołanie Pełnomocnika Dziekana ds. Przeciwdziałania Dyskryminacji.

Aktualnie realizowana polityka kadrowa obejmuje zasady rozwiązywania konfliktów, a także reagowania na przypadki zagrożenia lub naruszenia bezpieczeństwa, jak również wszelkich form dyskryminacji i przemocy wobec członków kadry prowadzącej kształcenie oraz formy pomocy ofiarom. Pozostaje w zgodzie z następującymi Zarządzeniami Rektora UŁ: Nr 1 z dn. 4.10.2018 r. w sprawie wprowadzenia Instrukcji postępowania w przypadku zagrożenia niebezpiecznymi działaniami niekonwencjonalnymi i terrorystycznymi w obiektach i na terenie UŁ; Nr 84 z dn. 25.06.2019 r. w sprawie wprowadzenia zasad bezpiecznego i higienicznego korzystania z infrastruktury, w tym z wyposażenia technicznego UŁ oraz zasad postępowania w razie wypadku lub awarii; Nr 198 z dn.

9.09.2021 r. w sprawie zmiany sposobu prowadzenia działalności UŁ w warunkach epidemii, wywołanej wirusem SARS-CoV-2 (ze zm.); Nr 35 z dn. 5.12.2017 r. w sprawie wprowadzenia Regulaminu przeciwdziałania mobbingowi.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 4

Kryterium spełnione częściowo

Uzasadnienie

Analiza dorobku naukowego kadry kierunku pozwala potwierdzić, iż jedynie wybrani nauczyciele akademicki oraz inne osoby prowadzące zajęcia posiadają aktualny i udokumentowany dorobek naukowy w zakresie dyscyplin naukowych, do których przypisano kierunek, co nie w pełni pozwala na prawidłową realizację zajęć. Nie można jednoznacznie pozytywnie ocenić czy struktura kwalifikacji oraz liczebność kadry w stosunku do liczby studentów umożliwiającą prawidłową realizację zajęć. Jednostka prowadząca oceniany kierunek zatrudnia nauczycieli akademickich, którzy (9 na 10 osób to doktorzy) prowadzą zbyt wiele różnych zajęć, ich obciążenie dydaktyczne jest bardzo duże, co zagraża jakości prowadzonych zajęć i negatywnie wpływa na możliwości rozwoju naukowego.

Uczelnia wspiera kompetencje dydaktyczne nauczycieli akademickich. Kadra jest dobrze przygotowana do prowadzenia zajęć na odległość. Stwierdzone nieprawidłowości dotyczą zatem stanu i struktury zatrudnionej kadry akademickiej oraz innych osób prowadzących zajęcia, jak również nierównomiernego obciążenia zajęciami.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Nie zidentyfikowano

Zalecenia

- 1) Zmienić strukturę nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia na ocenianym kierunku, w szczególności poszerzyć grono osób w powiązaniu z dyscyplinami naukowymi dla kierunku zarządzanie profil praktyczny, w tym samodzielnych nauczycieli akademickich.
- 2) Zmniejszyć nadmierne obciążenie dydaktyczne wskazanych nauczycieli akademickich (prowadzących wszystkie zajęcia specjalizacyjne na *logistyce* analogicznie prowadzących wszystkie zajęcia specjalizacyjne dla *rachunkowości i zarządzania finansami*), doprowadzić do większej koncentracji tematyki zajęć prowadzonych przez poszczególnych pracowników i jej powiązania z ich zainteresowaniami naukowymi i posiadanym doświadczeniem praktycznym.
- 3) Rozważyć możliwość prowadzenia zajęć kształtujących umiejętności studentów przez praktyków z otoczenia biznesowego Filii, celem umożliwienia osiągnięcia wszystkich efektów uczenia się.

Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 5

Studenci kierunku zarządzanie korzystają z infrastruktury dydaktycznej Wydziału. Powierzchnia całkowita budynków, w których mieści się Wydział Filia UŁ w Tomaszowie Mazowieckim wynosi

2 473 m². Na bazę dydaktyczną Wydziału składają się trzy aule: aula 1 – 120 osób (pow. 110,5 m²), aula 2 – 120 osób (pow. 110,5 m²) i aula 3 – 156 osób (pow. 141,4 m²), 7 sal ćwiczeniowych o łącznej powierzchni 369 m², 2 pracownie komputerowe (46 stanowisk) o łącznej powierzchni 100 m² oraz sala seminaryjna o powierzchni 22,6 m². W budynku Filii znajdują się również: biblioteka o powierzchni 94,4 m², dziekanat oraz 3 pokoje wykładowców. Studenci mają również do dyspozycji bufet akademicki (pow. 46,8 m²) - niestety na okres pandemii wyłączony z użytku. Wielkość oraz jakość techniczna wszystkich pomieszczeń jest dostosowana do potrzeb studentów.

Pracownie komputerowe są wyposażone w sposób odmienny co do stanu technicznego, choć porównywalnie co do liczby stanowisk (po 23 stanowiska). W sali nr 12 komputery mają zainstalowany system Windows 7.0. Oprogramowanie deklarowane, jako wykorzystywane na ocenianym kierunku, to GeoGebra (bez licencji) oraz Statistica (nieaktualna licencja). Sala nr 15 jest wyposażona w sprzęt wymieniony na nowy w bieżącym roku, komputery mają zainstalowany Office 365. Na komputerach zainstalowano maszynę wirtualną w oparciu o Windows XP⁶ (system bez wsparcia – archiwalna wersja Windows) celem pracy w Navision Attain. Studenci w ten sposób poznają mechanizmy i zasady wykorzystania systemów ERP w praktyce gospodarczej. Proponowane rozwiązanie jest archiwalną wersją współcześnie wykorzystywanych systemów tej klasy.

Wielkość oraz jakość techniczna wszystkich pomieszczeń nie jest dostosowana do potrzeb studentów z niepełnosprawnościami (przykładowo w pracowniach komputerowych nie ma wsparcia dla osób niedowidzących lub z wadami słuchu).

Istotna część infrastruktury wykorzystywanej w realizacji programu studiów oraz jego doskonaleniu jest własnością UŁ i podlega centralnemu zarządzaniu:

- USOSweb jest rozszerzeniem systemu USOS i stanowi główny interfejs dla nauczycieli akademickich oraz studentów. USOSweb pozwala na przeniesienie na płaszczyznę elektroniczną wielu usług, czynności i procedur wykonywanych przez nauczycieli akademickich i studentów, które są związane z organizacją i dokumentacją przebiegu studiów.
- Mobilny USOS – aplikacja mobilna (w wersji na systemy Android i iOS) dająca dostęp do części funkcji realizowanych w USOSweb oraz do funkcji przeznaczonych specjalnie dla urządzeń mobilnych. Użytkownik w ramach aplikacji otrzymuje powiadomienia o dotyczących go zdarzeniach zachodzących w USOS (np. wystawienie oceny) lub wysłanych do niego bezpośrednio przez uczelnianą administrację.
- APD (Archiwum Prac Dyplomowych) – serwis internetowy pełniący rolę repozytorium prac dyplomowych. Wraz z pracami w APD przechowywane są takie informacje, jak: ocena z pracy, recenzje opiekuna pracy i recenzenta. Serwis wspiera również zdalny proces przebiegu obrony pracy dyplomowej, w tym wprowadzanie i zatwierdzanie recenzji oraz zdalne wypełnianie i zatwierdzanie protokołu egzaminu dyplomowego.

Studenci kierunku zarządzanie mogą również korzystać z zasobów Biblioteki WFUŁ, znajdującej się w budynku Filii. Biblioteka Filii Uniwersytetu Łódzkiego została powołana rozporządzeniem Rektora UŁ z dn. 21.06.2002 r.

⁶ Windows XP – wersja systemu operacyjnego Microsoft Windows z rodziny Windows NT firmy Microsoft, wydana 25 października 2001 roku

Pomieszczenia dydaktyczne są wyposażone w sprzęt i oprogramowanie adekwatne do ich przeznaczenia. Dostępna baza umożliwia elastyczne planowanie i realizację zajęć w terminach dogodnych zarówno dla pracowników, jak i studentów, z zachowaniem wymogów BHP oraz Ppoż. W budynku Wydziału FUŁ regularnie przeprowadzone są kontrole, zarówno przez specjalistów zewnętrznych z wymaganymi przez prawo uprawnieniami, jak i wewnętrzne kontrole przeprowadzane przez pracowników UŁ, mające na celu sprawdzenie prawidłowego funkcjonowania infrastruktury, m.in. kontrole: stanu techniczno-konstrukcyjnego budynku, wind oraz kontrola Państwowej Inspekcji Sanitarnej.

Dostęp do pomieszczeń w Uczelni jest powiązany z godzinami pracy administracji, zatem zdaniem ZO PKA można stwierdzić, że dostęp studentów do sieci bezprzewodowej oraz do pomieszczeń dydaktycznych, laboratoriów komputerowych, specjalistycznego oprogramowania poza godzinami zajęć jest ograniczony. Dostosowanie infrastruktury dydaktycznej, naukowej i bibliotecznej do potrzeb osób z niepełnosprawnością, w sposób zapewniający tym osobom pełny udział w kształceniu oraz korzystaniu z technologii informacyjno-komunikacyjnej, a także likwidację barier w dostępie do sal dydaktycznych, pracowni i laboratoriów, jak również zaplecza sanitarnego jest w pełni zapewniony na poziomie parteru. Osoby z niepełnosprawnością ruchową mogą przemieścić się na poziom wyższy za pomocą specjalnego urządzenia zainstalowanego przy schodach.

Oprogramowanie Microsoft Teams, do którego dostęp mają wszyscy pracownicy oraz studenci poprzez konto Office365, zintegrowane z kontem Active Directory UŁ, jest stosowane w kształceniu z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość, umożliwia synchroniczną i asynchroniczną interakcję między studentami a nauczycielami akademickimi i innymi osobami prowadzącymi zajęcia, jest połączona z innymi systemami uczelnianymi. Studenci mają dostęp do zajęć w formie hybrydowej. Nie udostępniono dostępu do wirtualnego specjalistycznego oprogramowania, poza niezbędnym do wykonania połączenia oprogramowaniem Office 365.

Biblioteka zapewnia dostęp do materiałów i zasobów niezbędnych do prowadzenia działalności dydaktycznej i naukowej. Gromadzi literaturę fachową z następujących dziedzin: administracja, prawo, zarządzanie, marketing, turystyka, rekreacja, leśnictwo oraz nauk pokrewnych. W ramach kierunku zarządzanie dysponuje piśmiennictwem zalecanym jako literatura podstawowa i uzupełniająca z zakresu: zarządzania i organizacji, logistyki, marketingu i reklamy, rachunkowości. Księgozbiór biblioteki liczy 14604 tys. wolumenów, 3387 wg sygnatur druków zwartych i ciągłych (stan na 31.12.2021 r.), w tym 3387 wolumenów dedykowanych dla kierunku zarządzanie (w tym 530 wydanych po 2015 r.). W zasobach biblioteki znajduje się ponad 40 tytułów czasopism. Dla kierunku zarządzanie dostępne są następujące tytuły: Logistyka, Marketing i Rynek, Przegląd Organizacji, Rachunkowość, Zeszyty Teoretyczne Rachunkowości oraz archiwalne: Gospodarka Materiałowa&Logistyka, Gospodarka Narodowa, Gospodarka w Teorii i Praktyce. W zasobach czasopism nie ma tytułów w języku obcym.

Biblioteka w części czytelnia posiada ogólnie 7 (w tym 4 dla studentów) stanowisk komputerowych (do obsługi wypożyczeń, wyszukiwania dokumentów, katalogowania zbiorów oraz z dostępem do Internetu). W bibliotece nie ma zabezpieczonego stanowiska dla niepełnosprawnych. Na wyposażeniu nie ma stanowiska do pracy dla osób z niepełnosprawnościami narządów wzroku, słuchu oraz ograniczoną sprawnością ruchu. Wsparcie dla osób z niepełnosprawnością ruchową jest wykonywane przez pracowników obsługujących zasoby biblioteczne.

Materiały dydaktyczne opracowane w formie elektronicznej, udostępniane studentom w ramach kształcenia z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość, są udostępniane z wykorzystaniem platformy Moodle, która wspiera nauczanie zdalne.

Biblioteka FUŁ oferuje następujące usługi informacyjno-bibliograficzne: od 2012 r. została wprowadzona możliwość zamawiania książek poprzez katalog on-line, tj. do dyspozycji czytelników są stanowiska komputerowe z dostępem do Internetu oraz możliwością korzystania z katalogu on-line Biblioteki FUŁ i e-zasobów Biblioteki Uniwersytetu Łódzkiego oraz Biblioteki Wydziału Zarządzania UŁ. Pracownicy i studenci uzyskują dostęp ze strony www Biblioteki Głównej UŁ do 20 baz ogółem w tym 19 baz pełnotekstowych, m.in.: ACM Digital Library; EBSCOhost; IEEXplore Digital Library; OECD iLibrary; Web of Science oraz ScienceDirect. W związku z pandemią koronawirusa SARS-Cov-2 Biblioteka wprowadziła możliwość zamawiania skanów fragmentów książek i artykułów.

Zasoby biblioteczne są zgodne, co do aktualności, zakresu tematycznego, a także formy wydawniczej, z potrzebami procesu nauczania i uczenia się, umożliwiając osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się, w tym przygotowanie do prowadzenia działalności naukowej lub udział w tej działalności oraz prawidłową realizację zajęć. Dodatkowo zasoby biblioteczne obejmują piśmiennictwo zalecane w sylabusach w liczbie egzemplarzy dostosowanej do potrzeb procesu nauczania i uczenia się oraz liczby studentów.

W bieżącej pracy w kształceniu wykorzystywane jest oprogramowanie MS Teams, rozwijane i udoskonalane przez producenta.

Dbłość o zasoby Wydziału FUŁ jest priorytetem Władz Wydziału. W RS stwierdzono, że: „Wydział Filia Uniwersytetu Łódzkiego w Tomaszowie Mazowieckim dokonuje systematycznej oceny zasobów materialnych i infrastruktury dydaktycznej, zasobów i pracy biblioteki wydziałowej oraz pracy dziekanatu”. Przedstawiono Zarządzenie Dziekana WFUŁ Nr 1/22 z dn. 21.01.2022 r. w sprawie: wprowadzenia Procedury oceny zasobów materialnych i infrastruktury dydaktycznej, zasobów i pracy biblioteki wydziałowej oraz pracy dziekanatu WFUŁ w Tomaszowie Mazowieckim. Ocena dokonywana jest raz do roku metodą ankiety anonimowej. Po analizie wyników ankiet, Dziekan WFUŁ podejmuje stosowne działania korygujące lub występuje z wnioskiem do Rektora UŁ, w celu zapewnienia odpowiedniego poziomu zasobów materialnych.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 5

Kryterium spełnione częściowo

Uzasadnienie

Uczelnia stwarza dobre warunki infrastrukturalne w stosunku do potrzeb dydaktycznych na kierunku. Pomieszczenia dydaktyczne obejmują aule, pracownie komputerowe, sale seminaryjne i wykładowe. Wszystkie sale dydaktyczne są wyposażone w rzutniki/projektory, ekrany, nagłośnienie i dostęp do Internetu.

Wykorzystywane w procesie dydaktycznym oprogramowanie jest sprawne, ale nie zawsze nowoczesne, zatem nie można potwierdzić, że jest nieodłączające od aktualnie używanych w działalności zawodowej w obszarach zawodowego rynku pracy właściwych dla kierunku zarządzanie o profilu praktycznym oraz umożliwiają prawidłową realizację zajęć. We wszystkich budynkach studenci mogą korzystać z bezpłatnego Internetu Wi-Fi. Nie zapewniono dostępu do wirtualnych

laboratoriów i specjalistycznego oprogramowania, wspomagającego kształcenie z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.

Biblioteka UŁ, do której studenci mają dostęp, jest biblioteką naukowo-dydaktyczną o profilu ekonomicznym i socjologicznym, w pełni zapewniającą zasoby biblioteczne potrzebne na kierunku. Zasoby biblioteczne są zgodne, co do aktualności, a także formy wydawniczej, z potrzebami procesu nauczania i uczenia się, umożliwiają osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się, w tym przygotowanie do prowadzenia działalności naukowej lub udział w tej działalności oraz prawidłową realizację zajęć.

Biorąc pod uwagę istniejące procedury związane z rozwojem infrastruktury dydaktycznej, można potwierdzić, iż w Uczelni prowadzone są okresowe przeglądy infrastruktury z udziałem studentów i nauczycieli akademickich, a ich wyniki są wykorzystywane do doskonalenia infrastruktury dydaktycznej, naukowej i bibliotecznej.

W toku wizytacji stwierdzono następujące uchybienia:

1. Brak aktualnego oprogramowania specjalistycznego. Proponowane rozwiązanie informatyczne w ramach specjalistycznego oprogramowania jest sprawne, ale nie jest nowoczesne, odbiega od aktualnie używanych w działalności zawodowej w obszarach zawodowego rynku pracy właściwych dla kierunku zarządzanie, zatem nie umożliwia prawidłowej realizacji zajęć.
2. Nie zapewniono dostępu do wirtualnych laboratoriów i specjalistycznego oprogramowania, wspomagającego kształcenie z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.
3. Brak dostosowania infrastruktury bibliotecznej do potrzeb osób z niepełnosprawnościami.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Nie zidentyfikowano

Zalecenia

1. Zaleca się uaktualnienie oprogramowania specjalistycznego na zgodne z aktualnie używanym w działalności zawodowej w obszarach zawodowego rynku pracy właściwych dla kierunku zarządzanie profil praktyczny, w powiązaniu z proponowanymi modułami kształcenia: *logistyka* oraz *rachunkowość i finanse przedsiębiorstw*.
2. Zaleca się udostępnienie wirtualnych laboratoriów i specjalistycznego oprogramowania, wspomagającego kształcenie z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość, dla studentów i pracowników.
3. Zaleca się dostosowanie infrastruktury bibliotecznej do potrzeb osób z niepełnosprawnością.

Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 6

Rodzaj, zakres i zasięg działalności instytucji otoczenia społeczno-gospodarczego, z którymi Uczelnia współpracuje w zakresie projektowania i realizacji programu studiów, jest zgodny z kierunkiem studiów i celami kształcenia. Są to między innymi: FM Logistic Polska Sp. z o. o., Ceramika Paradyż

Sp. z o. o., firma "CEL-TRANS Usługi Transportowe S.C.", firma HR SYSTEM, firma Zalbart, firma Agroplant, Spółdzielnia Mieszkaniowa „Przodownik”, Banki ING i PZU.

Współpraca z instytucjami otoczenia społeczno-gospodarczego jest prowadzona w zakresie podstawowych form, są to:

- W październiku 2021 r. została powołana Rada Biznesu przy Filii Uniwersytetu Łódzkiego w Tomaszowie Mazowieckim. Ma ona stanowić forum do wymiany doświadczeń pomiędzy Filią a otoczeniem zewnętrznym w zakresie opiniowania celów i procesu kształcenia pod kątem potrzeb pracodawców. Poruszonymi w ramach współpracy obszarami są: dostosowanie sylwetki przyszłych absolwentów do aktualnych potrzeb rynku pracy, organizacja zajęć dydaktycznych z przedstawicielami firm i instytucji na terenie firmy lub Uczelni, organizacja praktyk i staży studenckich czy współpraca badawcza między otoczeniem zewnętrznym a pracownikami i studentami Filii, a także promocja wizerunku Filii w szeroko rozumianym otoczeniu rynkowym. Na prośbę Władz Uczelni Rada Biznesu dokonała przeglądu pod kątem efektów uczenia się programu studiów na kierunku zarządzanie. Po konsultacjach w ramach Rady uzyskano opinie na temat siatek. O zaopiniowanie siatek zwrócono się również do firm, z którymi pracownicy akademicy współpracują w ramach prowadzonych specjalności, a które nie są członkami Rady Biznesu. Analiza programów studiów odbywa się w sposób cykliczny. Otoczenie społeczno-gospodarcze miało wpływ na ustalanie zakresu godzinowego poszczególnych zajęć, jak i na uwzględnianie w ramach sylabusów treści. Dodatkowo realizowane jest ankietowanie absolwentów, jak i studentów, pod kątem ich opinii na temat realizowanego programu studiów.
- Realizowanie wizyt studyjnych – ich celem jest zapoznanie studentów z różnymi aspektami funkcjonowania firm, co ma przełożyć się na podniesienie u studentów kompetencji zawodowych. Wizyty studyjne odbywają się w firmach i instytucjach regionu Tomaszowa Mazowieckiego (m.in. w: Centrum Dystrybucji Ikea, FM Logistics). Na czas pandemii zostały przerwane, w kolejnym semestrze Uczelnia ma wrócić do tego rodzaju współpracy.
- Studenci specjalności logistyka proponują usprawnienia dla funkcjonujących firm (np. przeliczają dla danej firmy, znając jej infrastrukturę i urządzenia, rozwiązania usprawniające jej funkcjonowanie - minimalizacja czasu obsługi klienta). Powstałe w ten sposób badania opracowują i przekazują danej firmie (firma CEL-TRANS skorzystała z wyników uzyskanych w ramach projektu i dokonała reorganizacji magazynu).
- Ważnym aspektem współpracy jest pozyskiwanie od firm współpracujących danych do prac licencjackich (wyniki badań są przedstawiane w pracy licencjackiej, a organizacje mają możliwość ich wdrożenia).
- Nauczyciele akademicy w ramach Uniwersytetu Dziecięcego prowadzą prelekcje, np. Warsztaty dla uczniów szkół podstawowych w Tomaszowie Mazowieckim „Geometria kartki papieru - wstęga Möbiusa”.
- Uczelnia podjęła ze studentami próbę nawiązania współpracy z firmami zagranicznymi, pisząc listy zachęcające do podjęcia wspólnych zadań. Niestety pracodawcy zagraniczni nie wyrazili chęci takiej współpracy.

Założeniem powstania Rady Biznesu jest fakt, że ma podejmować działania w sposób cykliczny, a spotkania mają na celu wymianę poglądów, doświadczeń, i wyłapywanie luk w zakresie programu nauczania, potrzeb rynku pracy i oferty edukacyjnej Uczelni. W czasie pandemii nie realizowano jednak

spotkań grupowych, zmieniono formę na indywidualne. W związku z tym zmniejszyła się skala współpracy. Inne działania realizowane we współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym, jak np. wizyty studyjne czy rozmowy na temat prowadzenia zajęć ze studentami przez praktyków, zostały przerwane. Korzyścią zmian, jakie nastąpiły w wyniku pandemii, jest przeformułowanie modelu współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym na zdalną. Dzięki niej łatwiej aktualnie o zaangażowanie pracodawców w opiniowanie programów studiów.

Relacje z otoczeniem społeczno-gospodarczym w odniesieniu do programu studiów i wpływ tego otoczenia na program i jego realizację podlegają ocenom w ramach Wydziałowej Komisji ds. Jakości Kształcenia, o ile pojawiają się uwagi zgłaszane ze strony Koordynator ds. współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym. W wyniku spotkań ustalane są zmiany, a wyniki ocen są wykorzystywane w działaniach doskonalących. W dyskusjach są również brane pod uwagę opinie pracodawców na temat studentów, wyrażane dobrowolnie (nieobowiązkowo) przez praktykodawców na zakończenie praktyk zawodowych. Ze względu na lokalny charakter rynku pracy, działania w tym obszarze są w znacznej mierze realizowane w sposób niesformalizowany. **Rekomenduje się** prowadzenie przeglądów współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym w sposób cykliczny i formalny, co umożliwi systematyczne monitorowanie szans i ryzyk, związanych ze współpracą z lokalnym otoczeniem społeczno-gospodarczym oraz rozwinięcie tego obszaru działalności w ramach kierunku.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 6

Kryterium spełnione częściowo

Uzasadnienie

Prowadzona jest współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym, w tym z pracodawcami, w zakresie wyrażania przez pracodawców opinii dotyczących programu studiów i jego realizacji. Współpracujący z Uczelnią przedstawiciele otoczenia społeczno-gospodarczego odpowiadają dyscyplinie, do której kierunek jest przyporządkowany, jak i wyzwaniom zawodowego rynku pracy, właściwego dla kierunku. Są to m.in.: FM Logistic Polska Sp. z o.o., Ceramika Paradyż Sp. z o.o., CEL-TRANS Usługi Transportowe S.C. Instytucje współpracujące z Uczelnią są angażowane w takie działania, jak: Rada Biznesu, wizyty studyjne czy umożliwienie studentom badań, będących podstawą do usprawnień w organizacji, bądź napisania prac etapowych. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym została zminimalizowana w czasie pandemii do spotkań indywidualnych z pracodawcami. Przeglądy współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym są realizowane, nie mają jednak systematycznego, ustrukturyzowanego charakteru. Są natomiast odpowiedzią na potrzeby koordynatora ds. współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Nie zidentyfikowano

Zalecenia

Zaleca się rozwój współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym, co jest niezbędne, aby zapewnić studentom dostęp do najnowszej wiedzy, narzędzi i umożliwić poznanie lokalnego rynku pracy, w taki sposób, aby była prowadzona systematycznie i miała charakter stały oraz przywrócenie działań, które zostały wstrzymane ze względu na czasowe ograniczenie funkcjonowania Uczelni.

Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 7

Rodzaj, zakres i zasięg umiędzynarodowienia procesu kształcenia są zgodne z koncepcją i celami kształcenia. Realizowane formy i zakres umiędzynarodowienia na kierunku zarządzanie uwzględniają koncepcję i cele kształcenia oraz stwarzają możliwości rozwoju międzynarodowej aktywności studentów i nauczycieli akademickich. Uczelnia stwierdza, że podstawą umiędzynarodowienia kształcenia jest wzmacnianie kompetencji językowych studentów i dydaktyków.

Wydział FUŁ wprowadził elementy umiędzynarodowienia kształcenia poprzez utrzymywanie kontaktu z uczelnianym Biurem Współpracy z Zagranicą, a także powołanie Pełnomocnika Dziekana ds. Programu Erasmus+, który jest również w bieżącym kontakcie z Pełnomocnikiem Rektora ds. programów wymiany międzynarodowej. Pełnomocnik Dziekana ds. Programu Erasmus+ regularnie rozpowszechnia informacje o programach, jest w stałym kontakcie z aplikującymi studentami, udziela szczegółowych wskazówek oraz pomaga w sporządzeniu dokumentacji. W bieżącym roku akademickim w Programie Erasmus+ nie brał udziału żaden student kierunku zarządzanie. Filia UŁ do tej pory korzystała z umów z partnerami zagranicznymi, podpisanymi w ramach innych wydziałów. Na chwilę obecną zainicjowane są dwie umowy z partnerami zagranicznymi, dedykowane Wydziałowi FUŁ.

Kolejnym aspektem umiędzynarodowienia procesu kształcenia jest umożliwianie udziału studentów WFUŁ w wydarzeniach organizowanych przez zagranicznych partnerów Uniwersytetu Łódzkiego w formule online. Studenci WFUŁ brali udział w kursie języka chińskiego i kultury chińskiej, pt. "Chinese Bridge", organizowanym przez Shanghai Lixin University of Accounting and Finance w dniach 19, 20, 26 i 27 stycznia 2021r.

W ramach lektoratu z j. angielskiego studenci Wydziału zapoznają się ze specjalistycznym słownictwem tak, aby mogli się nim swobodnie posługiwać w warunkach międzynarodowych. Lektorat z języka obcego odbywa się zgodnie z zapisami Uchwały Senatu UŁ Nr 206 dn. 18.06.2021 r. w sprawie: zasad osiągania przez studentów Uniwersytetu Łódzkiego efektów uczenia się w zakresie znajomości i umiejętności posługiwania się nowożytnym językiem obcym.

Na stronie internetowej WFUŁ mamy informację w tym zakresie - zgodnie z § 1 ust. 1 ww. uchwały.: „Absolwent studiów I stopnia prowadzonych w UŁ powinien posiadać umiejętności językowe w zakresie studiowanej dyscypliny zgodne z wymaganiami określonymi dla poziomu B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego. Ust. 2.: „Absolwent studiów II stopnia oraz absolwent jednolitych studiów magisterskich prowadzonych w Uniwersytecie Łódzkim powinien posiadać umiejętności językowe w zakresie dziedzin nauki i dyscyplin naukowych, właściwych dla studiowanego kierunku studiów, zgodne z wymaganiami określonymi dla poziomu B2+ Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego.” W § 3 te same uchwały znajdujemy informacje o obowiązku zdawania testu określającego poziom znajomości wskazanego przez studenta nowożytnego języka obcego „...W przypadku uzyskania z testu liczby punktów odpowiadających poziomowi znajomości tego języka, odpowiednio B2 dla studentów studiów I stopnia i jednolitych studiów magisterskich, student ma prawo do rezygnacji z uczestnictwa w lektoracie z danego języka i przystąpienia do egzaminu końcowego.” Jednocześnie po zdaniu egzaminu końcowego student powinien wybrać lektorat: tego języka obcego na wyższym poziomie albo innego języka obcego oferowanego przez Studium Języków Obcych UŁ na dowolnym poziomie, bez konieczności zdania egzaminu z tego języka. Realizując postanowienia tej uchwały został przygotowany dla studentów test diagnostyczny z sześciu języków

(angielskiego, niemieckiego, francuskiego, rosyjskiego, hiszpańskiego i włoskiego). Testy te zostały umieszczone na uniwersyteckiej platformie do zdalnego kształcenia (Moodle). Testy diagnozowały kompetencje językowe odpowiednio na poziomie A1, A2, B1, B2, B2+. Po zakończeniu testu wyniki testów były dostępne także dla dziekanatów i Studium Języków Obcych. Testy diagnostyczne były dostępne na uniwersyteckiej platformie zdalnego kształcenia od dnia 3 listopada 2021 r. do dnia 20 grudnia 2021 r. Studia I stopnia kończą się egzaminem z języka obcego na poziomie B2. Studenci kierunku zarządzanie mają możliwość uczestnictwa w zajęciach ogólnouczelnianych, również w języku angielskim.

Obecnie na kierunku zarządzanie są prowadzone zajęcia typu tutorial w językach obcych: *Basic Concepts of Management, Introduction to Market and Marketing* oraz *IT Systems in Logistics*.

Na Uniwersytecie Łódzkim centralną jednostką działającą na rzecz podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia Uczelni jest Biuro Współpracy z Zagranicą. Zadaniem BWZ jest wspieranie rozwoju międzynarodowej aktywności pracowników oraz studentów UŁ, organizacja i nadzór wymiany międzynarodowej pracowników i studentów. Z uwagi na niedługi okres sformalizowania umiędzynarodowienia na Wydziale, pierwsze oceny planowane są na koniec roku akademickiego 2021/2022.

Rekomenduje się prowadzenie ocen stopnia umiędzynarodowienia kształcenia oraz aktywności międzynarodowej kadry i studentów, celem wykorzystania wniosków do intensyfikacji umiędzynarodowienia kształcenia.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 7

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Uczelnia stwarza możliwości rozwoju międzynarodowej aktywności nauczycieli akademickich i studentów poprzez uczestniczenie w programach międzynarodowych. Studenci kierunku mogą uczestniczyć w wymianie międzynarodowej w formie wyjazdów studyjnych oraz praktyk w ramach programu Erasmus+. Umiędzynarodowienie dotyczy także pracowników, którzy mogą brać udział w zagranicznych konferencjach lub wykładach.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Nie zidentyfikowano

Zalecenia

Brak

Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 8

Uczelnia prowadzi wsparcie w procesie uczenia się, które jest dostosowane do zróżnicowanych potrzeb i oczekiwań studentów. Działania podejmowane w tym zakresie składają się na kompleksowy system, który spełnia wszystkie potrzeby i oczekiwania różnych grup studentów, najważniejszym elementem

jest łatwy i bieżący kontakt z wykładowcami. Dla studentów kierunku zarządzanie utworzony został help desk na platformie MS Teams, który pomaga im w rozwiązywaniu problemów podczas nauczania zdalnego. Do osiągnięcia efektów uczenia się WFUŁ wykorzystuje starszą wersję oprogramowania, nieadekwatną do współczesnego rynku pracy. Studenci kierunku zarządzanie mają możliwość uczestniczenia w konsultacjach z wykładowcami zgodnie z harmonogramem oraz możliwość kontaktu przez pocztę elektroniczną. Studenci bardzo dobrze ocenili kontakt z wykładowcami.

Studenci mają możliwość zrzeszania się w ramach kół naukowych. Na WFUŁ nie funkcjonuje koło naukowe związane z kierunkiem zarządzanie. Władze Wydziału podejmowały próby założenia koła naukowego, jednak nie spotkało się to z zainteresowaniem studentów. Działalność kół naukowych otrzymuje od Uczelni odpowiednie wsparcie finansowe oraz merytoryczne w zakresie prowadzonej działalności. Kształcenie na odległość odbywa się z wykorzystaniem platformy MS Teams oraz Moodle. Wydział zapewnia wsparcie techniczne studentom poprzez kontakt z informatykiem za pośrednictwem platformy MS Teams oraz poczty elektronicznej.

Na Uczelni funkcjonują mechanizmy motywowania studentów. Studenci mogą ubiegać się o stypendium Rektora, które jednocześnie jest motywatorem do osiągania jak najlepszych wyników w nauce. Studenci mają możliwość ubiegania się o stypendium socjalne, stypendia dla osób z niepełnosprawnościami oraz zapomogi. Zasady przyznawania stypendiów są określone regulaminem świadczeń. Stypendia są wypłacane terminowo, studenci ocenili proces składania wniosków jako przejrzysty i sprawiedliwy. Studenci, którzy uzyskują wybitne wyniki w nauce mogą ubiegać się o przyznanie indywidualnego programu studiów. Studenci kończący studia z najlepszymi wynikami są nagradzani specjalnym listem gratulacyjnym Rektora. Zgodnie z Regulaminem Studiów UŁ, student ma prawo ubiegać się o indywidualną organizację studiów z powodów zdrowotnych, losowych, opieki nad osobami niepełnosprawnymi.

Biuro Karier w sposób indywidualny świadczy usługi w zakresie wspierania studentów w odnalezieniu swojej zawodowej drogi, doradztwo zawodowe oraz coaching kariery. W ramach aktywności jednostki przekazuje się studentom dostępne na rynku oferty zatrudnienia, praktyk oraz staży, dopasowane do specyfiki ich kierunku studiów. Studenci mają również możliwość udziału w wizytach studyjnych.

Studenci mogą ubiegać się o przyznanie indywidualnej organizacji studiów. Na Uczelni funkcjonuje Akademickie Centrum Wsparcia, które zajmuje się dostosowaniem programu dydaktycznego do potrzeb studentów oraz zapewnieniem wsparcia psychologicznego. Władze Filii w Tomaszowie Mazowieckim prowadzą działania mające na celu ułatwienia skorzystania z oferty akademickiego centrum wsparcia. Wydział przygotowuje się do rozpoczęcia zajęć z języka polskiego dla studentów zagranicznych oraz stałych dyżurów psychologa. Student wychowujący dziecko ma możliwość ubiegania się o stypendium socjalne w zwiększonej wysokości.

Studenci wizytowanego kierunku na poziomie wydziałowym mają możliwość zgłaszania skarg i wniosków bezpośrednio u Prorektora ds. spraw dydaktycznych, opiekuna roku, w dziekanacie oraz na poziomie uczelnianym do Prorektora ds. studentów i jakości kształcenia Uniwersytetu Łódzkiego, korzystając z programu „Rektor w pogotowiu”.

Uniwersytet Łódzki powołał Zespół ds. dyskryminacji, który swoje działania prowadzi w całej strukturze Uczelni, obejmuje działania podejmowane w celu przeciwdziałania aktom dyskryminacji oraz działania, które zakładają pomoc ofiarom. Do zadań należy utworzenie procedur do reagowania w przypadku występowania aktów dyskryminacji oraz pomocy ewentualnym ofiarom. W skład komisji wchodzi

pracownicy naukowcy oraz administracyjni. Wydział w Tomaszowie Mazowieckim podejmuje działania w celu powołania Pełnomocnika dziekana ds. dyskryminacji, mającego działać w strukturze WFUŁ.

Kadra wspierająca proces uczenia się nie jest poddawana okresowej ocenie. Podczas spotkania z zespołem oceniającym studenci ocenili kadre, jako dobrze przygotowaną merytorycznie, co umożliwia uzyskanie wszechstronnej pomocy w załatwianiu spraw studenckich, związanej z tokiem studiów oraz problemów. Dziekanat jest otwarty od poniedziałku do piątku zgodnie z ustalonymi godzinami oraz dla studentów studiów niestacjonarnych również w soboty. Kadra administracyjna uczestniczy w szkoleniach podnoszących kompetencje. Przykładem takich szkoleń są:

- Szkolenie z zarządzania wielokulturowością
- Szkolenie z komunikacji interpersonalnej
- Szkolenie na temat zapewniania dostępności

Uczelnia wspiera finansowo i merytorycznie organizacje studenckie oraz samorząd. Wydziałowy samorząd studencki posiada budżet dostosowany do swojej działalności. Wydział zapewnia miejsce do pracy i spotkań organizacji studenckich. Przedstawiciele studentów zasiadają w organach kolegialnych WFUŁ. Samorząd opiniuje plany i programy studiów oraz propozycje dotyczące kształcenia na wydziale.

Uczelnia po każdym zakończonym semestrze prowadzi obowiązkową okresową ankietyzację zadowolenia studentów z przeprowadzonych zajęć. Podczas ankietyzacji studenci oceniają poziom zadowolenia ze sposobu osiągnięcia efektów uczenia się oraz formę ich prowadzenia. Ankietyzacja nie obejmuje oceny kadry administracyjnej, wspierającej proces uczenia się. W tym zakresie **rekomenduje się** wprowadzenie okresowej ankiety sprawdzającej poziom zadowolenia studentów z pomocy kadry wspierającej proces uczenia się. Wyniki ankiet analizowane są podczas komisji jakości kształcenia. Wnioski pracy komisji są wykorzystywane do doskonalenia jakości kształcenia.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 8

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

System opieki i wsparcia jest kompleksowy, odnoszący się do wszystkich istotnych, z perspektywy studenta, aspektów. Działalność Jednostki w tym zakresie uwzględnia wszystkie pojawiające się potrzeby. Ponadto Uczelnia ciągle monitoruje funkcjonowanie elementów wsparcia studentów w procesie uczenia się, starając się poprzez proces ewaluacji polepszać istniejące już procedury oraz działania mające wspierać studentów.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Nie zidentyfikowano

Zalecenia

Brak

Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 9

Filia Uniwersytetu Łódzkiego w Tomaszowie Mazowieckim zapewnia publiczny dostęp do informacji za pośrednictwem swojej strony internetowej. Format strony FUŁ nie ułatwia korzystania, informacje dotyczące studentów są rozproszone po różnych zakładkach. Strona nie jest dostosowana do swobodnego korzystania przez osoby z niepełnosprawnością wzrokową, nie posiada możliwości powiększenia tekstu oraz włączenia kontrastu. Strona główna Uniwersytetu Łódzkiego posiada aktualne informacje dotyczące programów mobilnościowych. Zamieszczone informacje dotyczące zasad wyjazdów, finansowania oraz typów wyjazdów. Na stronie FUŁ zamieszczone są nieaktualne informacje dotyczące programów mobilnościowych oraz aktualnej oferty dla studentów.

Format głównej strony Uczelni zapewnia nieskrepowany dostęp do informacji szerokiej grupie odbiorców. Zamieszczone informacje są uporządkowane w zakładkach umożliwiając łatwy dostęp. Strona zamiera informacje dotyczące działalności biura karier oraz praktyk studenckich. Strony internetowe posiadają kompletne informacje dotyczące rekrutacji. Zamieszczone zostały informacje dotyczące wymagań kandydata, harmonogram rekrutacji, sylwetka absolwenta oraz terminów ogłoszenia listy przyjętych. Warunki oraz terminarz przyjęcia na studia przedstawione są w sposób jasny i przejrzysty. Strona internetowa zawiera kompletne informacje dotyczące zasad dyplomowania. Szczegółowe informacje dotyczące przebiegu studiów dostępne są dla pracowników i studentów po zalogowaniu w systemie USOS.

Korzystając z strony internetowej Wydziału, możemy odnaleźć na niej informacje dotyczące: aktów prawnych, programów studiów, bieżących aktualności o funkcjonowaniu kierunku oraz wzorów pism.

Informacje dotyczące stypendiów są aktualizowane, na stronie głównej Uczelni. Zamieszczone są aktualne harmonogramy składania wniosków stypendialnych oraz wszystkie informacje dotyczące świadczeń dla studentów. Na stronie internetowej FUŁ znajdziemy wzory wniosków, regulamin świadczeń oraz nieaktualne harmonogramy ich składania i rozpatrywania. Wszystkie informacje dotyczące świadczeń znajdują się na stronie głównej Uniwersytetu Łódzkiego, gdzie są na bieżąco aktualizowane. Uczelnia wykorzystuje system USOS, w którym każdy student posiada indywidualne konto, w którym znajdują się szczegółowe informacje na temat: uzyskanych ocen i zaliczeń, zajęć realizowanych w ramach różnych programów studiów. Szczegółowe informacje dotyczące przebiegu studiów dostępne są dla pracowników i studentów po zalogowaniu w systemie USOS. Strona wydziałowa nie posiada formalnego systemu oceny dostępu do informacji przez zróżnicowane grono odbiorców takich, jak: studenci, interesariusze zewnętrzni oraz pracownicy.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 9

Kryterium spełnione częściowo

Uzasadnienie

Strona główna Uczelni zapewnia aktualny i kompleksowy dostęp do informacji, w tym informacje o programach studiów, realizacji procesu nauczania i uczenia się. Informacje aktualizowane są na bieżąco. Zawartość strony Filii Uniwersytetu Łódzkiego w Tomaszowie Mazowieckim jest ograniczona. Wydział nie posiada systemu okresowej oceny przydatności zamieszczonych treści. Większość informacji na stronie internetowej Filii nie jest aktualizowanych na bieżąco. Strona Filii nie umożliwia

nieskrepowanego dostępu do informacji dla wszystkich zainteresowanych, jest niedostosowana dla osób posiadających niepełnosprawność wzrokową oraz nie posiada możliwości tłumaczenia na język angielski. Układ strony nie ułatwia dostępu, informacje są rozmieszczone w różnych zakładkach, w których nie zawsze znajdziemy aktualne dane.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Nie zidentyfikowano

Zalecenia

Zaleca się:

1. Dostosowanie strony internetowej Filii dla osób z niepełnosprawnością wzrokową.
2. Utworzenie i wprowadzenie formalnego systemu monitorowania dotyczącego oceny dostępności strony Filii oraz przydatności zamieszczanych treści.
3. Aktualizacje informacji zamieszczonych na stronie Filii dotyczących programów mobilnościowych oraz aktualnej oferty wyjazdów.
4. Zaktualizowanie informacji dotyczących świadczeń na stronie Filii.

Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 10

Głównym aktem prawnym, regulującym funkcjonowanie systemu jakości kształcenia, jest Uchwała Senatu UŁ Nr 28 z 28.09.2020 r. w sprawie funkcjonowania Systemu Jakości Kształcenia w UŁ. Określa ona cele systemu (§ 3) oraz środki niezbędne do ich osiągnięcia (§ 4). Reguluje również funkcjonowanie głównego organu opiniotwórczo-doradczego Rektora UŁ w zakresie dydaktyki i kształcenia, który stanowi Uczelniana Rada ds. Jakości Kształcenia. Na poziomie uczelnianym funkcjonują pełnomocnicy Rektora: ds. systemu akumulacji i transferu punktów ECTS, ds. wymiany międzynarodowej i ds. praktyk zawodowych. Wsparciem systemu jakości jest Centrum Obsługi Studenta i Doktoranta, które sprawuje administracyjną pieczę nad studiami, ich prowadzeniem oraz wydawaniem dyplomów ukończenia studiów, ale także zapewnia merytoryczne i techniczne wsparcie w zakresie dydaktyki, jej spójności i doskonalenia.

Na poziomie Wydziału FUŁ system jakości kształcenia nadzorowany jest przez Wydziałową Komisję ds. Jakości Kształcenia, w skład której wchodzi reprezentanci wszystkich kierunków prowadzonych w Filii UŁ w Tomaszowie Mazowieckim, w tym również przedstawiciel kierunku zarządzanie. Do głównych zadań komisji należy:

- podejmowanie działań zapewniających stworzenie warunków do wdrożenia działań podnoszących jakość kształcenia na kierunkach prowadzonych w WFUŁ;
- opracowanie jednolitych procedur służących zarządzaniu jakością kształcenia;
- ocena i kontrola form działania w celu podnoszenia jakości kształcenia;
- opiniowanie programów studiów;
- wdrażanie zaleceń Uczelnianej Rady ds. Jakości Kształcenia;

- przegląd aktów prawa pod kątem przepisów regulujących system jakości kształcenia;
- przygotowywanie rocznych raportów dotyczących efektów funkcjonowania systemu jakości kształcenia.

Na Wydziale FUŁ powołano także Wydziałowy Zespół ds. Monitorowania i Jakości Prac Dyplomowych, którego głównym zadaniem jest monitorowanie i podniesienie jakości prac dyplomowych oraz zwiększenie ich powiązania z kierunkowymi efektami uczenia się. Zakres działań powołanego zespołu reguluje m.in.: „Procedura monitorowania jakości prac dyplomowych, rzetelności ich oceniania oraz przeprowadzania egzaminów dyplomowych”.

Do przedstawionych przez Władze Wydziału dokumentów, mających na celu zapewnienie wysokiego standardu jakości kształcenia, należy również „Polityka Zarządzania Jakością Kształcenia na Wydziale Filia Uniwersytetu Łódzkiego w Tomaszowie Mazowieckim” przyjęta Uchwałą RW WFUŁ Nr 11 z dn. 09.09.2020 r. oraz powiązana z tym dokumentem „Matryca wdrażania Polityki Zarządzania Jakością Kształcenia na Wydziale Filia Uniwersytetu Łódzkiego w Tomaszowie Mazowieckim”. Regulują one zakres działań podejmowanych w ramach Wewnętrznego Systemu Zarządzania Jakością Kształcenia oraz wskazują podmioty realizujące politykę zarządzania jakością kształcenia na Wydziale FUŁ. Zgodnie z zapisami ww. dokumentów do głównych podmiotów realizujących politykę jakości kształcenia na WFUŁ należą: Dziekan, Prodziekan ds. Dydaktycznych, Kierownik Katedry Badań Regionalnych w odniesieniu do kierunku zarządzanie, Wydziałowa Komisja ds. Jakości Kształcenia, Pełnomocnicy poszczególnych kierunków, Koordynator ds. Programu Erasmus+. Przypisanie ww. podmiotom konkretnych zadań realizowanych w ramach polityki zarządzania jakością wynika z ww. „Matrycy wdrażania polityki (...)”. Zgodnie z przedawnionym tam harmonogramem realizacji zadań Kierownicy Katedr WFUŁ raz w roku akademickim przedstawiają na Radzie Wydziału ocenę efektów uczenia się, która stanowi podstawę doskonalenia programu studiów. Komisja ds. Jakości Kształcenia WFUŁ przekazuje Uczelnianej Radzie ds. Jakości Kształcenia w UŁ okresowe raporty dotyczące wdrażania i realizacji systemu w terminie i na zasadach określonych w aktach prawa wewnętrznego w UŁ.

W odniesieniu do ocenianego kierunku Uczelnia nie wskazała osoby pełniącej obecnie funkcję pełnomocnika kierunku zarządzanie prowadzanego w WFUŁ, przewidzianą w zapisach WSZJK. Zgodnie z informacjami przekazanymi przez Władze Wydziału wynika to z przyczyn organizacyjnych. W strukturze wydziałowej systemu zapewniania jakości kształcenia nie przewidziano jednocześnie funkcjonowania rady programowej kierunku, co powoduje, że w obecnym stanie faktycznym merytoryczny nadzór nad program studiów ocenianego kierunku przypisany Wydziałowej Komisji ds. Jakości Kształcenia prowadzony jest bez wystarczającego wsparcia osób związanych z procesem dydaktycznym na kierunku zarządzanie, osadzonych w dyscyplinie wiodącej nauki o zarządzaniu i jakości. Wymaga to podjęcia przez Uczelnię działań zapewniających odpowiedni nadzór merytoryczny nad kierunkiem zarządzanie, określenie w sposób przejrzysty kompetencji i zakresu odpowiedzialności tej osoby/zespołu osób, w tym kompetencji i zakresu odpowiedzialności w zakresie ewaluacji i doskonalenia jakości kształcenia na kierunku.

Podstawę prawną do opracowania i zmiany programów studiów stanowi Uchwała Senatu UŁ Nr 620 z dn. 18.11.2019 r. w sprawie wytycznych w zakresie tworzenia programów studiów w Uniwersytecie Łódzkim. Reguluje ona szczegółowo sposób zatwierdzania, zmiany oraz wycofania programu studiów. Zgodnie z przekazaną przez Uczelnię informacją na Wydziale FUŁ opracowano dodatkowo procedurę projektowania, dokonywania zmian i zatwierdzania programów studiów, która uwzględnia wszystkie zasady projektowania przyjęte w Uniwersytecie Łódzkim. Władze Wydziału FUŁ nie przedstawiły

jednak formalnie przyjętego dokumentu w tym zakresie. Działania doskonalące programy studiów, podejmowane na poziomie Wydziału FUŁ, wpisane zostały natomiast w przyjętą Uchwałą RW Nr 12 z dn. 09.09.2020 r. „Matrycę wdrażania polityki zarządzania jakością kształcenia na Wydziale Filia Uniwersytetu Łódzkiego w Tomaszowie Mazowieckim”. Zgodnie z przyjętymi tam zapisami za przygotowanie koncepcji zmian w programie studiów i przekazanie jej do dalszego procedowania na poziomie uczelnianym odpowiada Wydziałowa Komisja ds. Jakości Kształcenia. Komisja rekomenduje program lub zmiany w programie do zaopiniowania Radzie Wydziału FUŁ, a następnie program zostaje przekazany do zaopiniowania Uczelnianej Radzie ds. Jakości Kształcenia.

Przyjęcia na studia na kierunek zarządzanie odbywają się w oparciu o jasno określone i z odpowiednim wyprzedzeniem podawane warunki zapisane w odpowiednich uchwałach Senatu UŁ. Informacje nt. rekrutacji zamieszczone są na stronie internetowej Uczelni. Rejestracja kandydatów na wszystkie kierunki prowadzone na WFUŁ, w tym na kierunek zarządzanie na studia pierwszego stopnia (stacjonarne i niestacjonarne), odbywa się wyłącznie drogą elektroniczną w momencie uruchomienia systemu Internetowej Rejestracji Kandydatów na szczeblu ogólnouczelnianym. Listy kandydatów zarejestrowanych przesyłane są do Wydziałowej Komisji Rekrutacyjnej.

Zgodnie z deklaracją Uczelni, w celu zagwarantowania jak najwyższego poziomu kształcenia, każdy nowy program studiów oraz każda zmiana dokonana w programach realizowanych od nowego roku akademickiego, podlega ocenie merytorycznej i organizacyjnej dokonanej przez Wydziałową Komisję ds. Jakości Kształcenia, w porozumieniu z Wydziałową Radą Samorządu Studentów. Okresowo prowadzone są wśród studentów badania ankietowe w zakresie oceny programu studiów i ich zdanie brane jest pod uwagę przy korekcie programu. W celu potwierdzenia podjętych w ramach obowiązującego WSZJK działań Władze Wydziału przedstawiły „Raport dotyczący efektów funkcjonowania Systemu Jakości Kształcenia na Filii Uniwersytetu Łódzkiego w Tomaszowie Mazowieckim za rok akademicki 2020/2021”, opracowany wspólnie dla wszystkich kierunków studiów prowadzonych na WFUŁ. Dokument ten zawiera w swojej strukturze analizę wyników ankiet studenckich oceniających wykładowców, analizę programów studiów, analizę jakości procesu kształcenia, opis systemu jakości kształcenia jednostki oraz opis planów dotyczących działań projakościowych. Analiza opracowanego ze rok akademicki 2020/2021 raportu KdsJK wskazuje na niską użyteczność części sformułowanych w ramach prac ewaluacyjnych wniosków, bowiem odnoszą się one w wielu wypadkach jedynie do kwestii organizacyjnych podejmowanych działań, nie wskazując na osiągnięte wyniki oraz ich znaczenie w procesie poprawy jakości kształcenia. Przykładowo w części dotyczącej ankietyzacji (II. Analiza ankiet) nie określono poziomu zwrotności ankiet (wskazano, że „brak pełnej wiedzy w tym zakresie”), nie odniesiono się do osiągniętych wyników ocen osób prowadzących zajęcia. Brak poprawności prowadzonej w ramach działań Komisji ds. Jakości Kształcenia WFUŁ ewaluacji programów studiów widoczny jest m.in. w sformułowanych w raporcie wnioskach w odniesieniu do oceny poprawności założonych efektów uczenia się, tj.: „efekty uczenia się, zakładane dla poszczególnych kierunków studiów są spójne z wybranymi efektami kształcenia dla obszaru/obszarów kształcenia, poziomu i profilu praktycznego, do którego/których kierunek został przyporządkowany, określonymi w Krajowych Ramach Kwalifikacji dla Szkolnictwa Wyższego” (s. 6 raportu KdsJK). Wskazuje to na brak uwzględniania w ocenie aktualnych wymogów prawa w tym zakresie. Na brak skuteczności pracy Komisji ds. Jakości Kształcenia WFUŁ w realizacji swoich zadań wskazują również liczne zastrzeżenia sformułowane przez zespół oceniający PKA, w szczególności w odniesieniu do założonych kierunkowych efektów uczenia się oraz ich rozwinięcia na poziomie efektów przypisanych do zajęć (kryterium 1), sposobu opracowania sylabusów, w tym wykorzystania

systemu ECTS (kryterium 2), zaprojektowanego systemu weryfikacji efektów uczenia się (kryterium 3), doboru kadry dydaktycznej o odpowiednich kompetencjach (kryterium 4). W ramach prowadzonej oceny programu studiów nie odniesiono się do adekwatności uwzględnionych w projektowaniu programu studiów innowacji dydaktycznych, osiągnięć nowoczesnej dydaktyki akademickiej, współczesnej technologii informacyjno-komunikacyjnej, w tym narzędzi i technik kształcenia na odległość do rzeczywistych uwarunkowań procesu kształcenia na kierunku zarządzanie. Nie przedstawiano również wyników oceny realizacji praktyk zawodowych, jak również monitoringu losów zawodowych absolwentów. W odniesieniu do ocenianego kierunku nie prowadzona była ocena prac etapowych weryfikująca osiągnięcie przez studentów założonych dla danych zajęć efektów uczenia się, jak również poprawność stosowanych przez prowadzących zajęcia metod weryfikacji. Wymaga to podjęcia przez Uczelnię działań w zakresie poprawy efektywności funkcjonowania Wewnętrznego Systemu Zarządzania Jakością Kształcenia, w tym gwarantujących właściwą realizację zadań przypisanych Komisji ds. Jakości Kształcenia WFUŁ. **Rekomenduje się** jednocześnie zwiększenie zakresu analizy miarodajnych oraz wiarygodnych danych i informacji, których zakres i źródła powstawania będą trafnie dobrane do celów i zakresu oceny, w tym analiz prac etapowych dokumentujących osiąganie przez studentów założonych efektów uczenia się, informacje zwrotne od studentów dotyczące satysfakcji z programu studiów, warunków studiowania oraz wsparcia w procesie uczenia się, informacje zwrotne od nauczycieli akademickich i pracodawców, informacje dotyczące ścieżek kariery absolwentów.

Zgodnie z przedstawioną matrycą działań w zakresie poprawy jakości kształcenia na kierunku zarządzanie prowadzona jest systematyczna ocena programu studiów, jednak zakres sformułowań w tym zakresie i wykorzystywanych wniosków jest zbyt ograniczony. W przedstawionym raporcie z działań KdsJK, w części dotyczącej analizy programów studiów, w odniesieniu do kierunku zarządzanie przedawniono wykaz proponowanych zmian w programach studiów stacjonarnych i niestacjonarnych, z których większość wynikała z dostosowania programów studiów do nowego systemu ustalania wartości punktowej ECTS dla zajęć polegającego na przejściu z systemu godzin 30/15 na 28/14. Nie odniesiono się natomiast do innych uwarunkowań zmian dokonywanych w programie studiów. W związku z powyższym **rekomenduje się** zwiększenie zakresu wykorzystywanych w procesie doskonalenia programów studiów wniosków z jego systematycznej oceny. Wnioski te powinny być również uwzględnione w planowaniu strategicznym w zakresie korzystania z kształcenia z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość, najnowszych osiągnięć dydaktycznych oraz nowoczesnej technologii edukacyjnej.

W opisie proponowanych zmian nie wskazano również na zgodności programu studiów z opiniami interesariuszy zewnętrznych (w tym pracodawców) oraz wewnętrznych (studentów). Z uzyskanych od Władz Wydziału informacji w tym zakresie wynika, że udział studentów i pracodawców w ewaluacji programów studiów ma jedynie charakter nieformalny. Zarówno studenci, jak i pracodawcy nie biorą udziału w pracach zespołów odpowiedzialnych za proponowanie zmian w programach studiów. Konieczne jest więc włączenie przedstawicieli tych grup interesariuszy w systematyczną ocenę programu studiów, także w warunkach ich nieobecności na Uczelni, spowodowanej czasowym ograniczeniem jej funkcjonowania.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 10

Kryterium spełnione częściowo

Uzasadnienie

Na kierunku zarządzanie funkcjonują formalnie przyjęte zasady projektowania, zatwierdzania i zmiany programu studiów. Na poziomie Wydziału system jakości kształcenia nadzorowany jest przez Wydziałową Komisję ds. Jakości Kształcenia, w której skład wchodzi reprezentanci wszystkich kierunków prowadzonych w Filii UŁ w Tomaszowie Mazowieckim, w tym również kierunku zarządzanie. Do zakresu kompetencji Komisji należy m.in.: podejmowanie działań zapewniających stworzenie warunków do wdrożenia działań podnoszących jakość kształcenia na kierunkach prowadzonych w WFUŁ, opracowanie jednolitych procedur służących zarządzaniu jakością kształcenia, ocena i kontrola form działania w celu podnoszenia jakości kształcenia, jak również opiniowanie programów studiów. KdsJK prowadzi systematyczną ocenę programów studiów oraz warunków jego realizacji, czego potwierdzeniem są opracowywane corocznie raporty z działalności.

Obecnie w nadzór merytoryczny nad kierunkiem zarządzanie w niewielkim stopniu zaangażowane są osoby bezpośrednio związane z procesem kształcenia na kierunku zarządzanie (tylko jedna osoba z składzie KdsJK). Zastrzeżenia budzi również skuteczność podejmowanych działań w zakresie poprawy ewaluacji jakości kształcenia na kierunku zarządzanie, użyteczność formułowanych w trakcie oceny ewaluacyjnej wniosków, jak również zakres wykorzystania w procesie oceny miarodajnych oraz wiarygodnych danych i informacji.

W odniesieniu do kryterium 10 stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. W strukturze wydziałowej systemu zapewniania jakości kształcenia nie przewidziano funkcjonowania rady programowej kierunku. Uczelnia nie wskazała również osoby pełniącej obecnie funkcję pełnomocnika kierunku zarządzanie przewidzianej w zapisach WSKJK, co powoduje, że w obecnym stanie faktycznym merytoryczny nadzór nad programem studiów na kierunku zarządzanie, przypisany Wydziałowej Komisji ds. Jakości Kształcenia, prowadzony jest bez wystarczającego wsparcia osób osadzonych w dyscyplinie wiodącej nauki o zarządzaniu i jakości.
2. Brak skuteczności pracy Komisji ds. Jakości Kształcenia WFUŁ w realizacji przypisanych jej zadań potwierdzają zastrzeżenia sformułowane w szczególności w odniesieniu do założonych kierunkowych efektów uczenia się oraz ich rozwinięcia na poziomie efektów przypisanych do zajęć (kryterium 1), sposobu opracowania sylabusów, w tym wykorzystania systemu ECTS (kryterium 2), systemu weryfikacji efektów uczenia się (kryterium 3), doboru kadry dydaktycznej o odpowiednich kompetencjach (kryterium 4). W ramach prowadzonej oceny programu studiów KdsJK nie odniosła się do adekwatności uwzględnionych w projektowaniu programu studiów innowacji dydaktycznych, osiągnięć nowoczesnej dydaktyki akademickiej, współczesnej technologii informacyjno-komunikacyjnej, w tym narzędzi i technik kształcenia na odległość do rzeczywistych uwarunkowań procesu kształcenia na kierunku. Komisja w procesie ewaluacji nie uwzględniła wyników oceny realizacji praktyk zawodowych, jak również monitoringu losów zawodowych absolwentów. W odniesieniu do ocenianego kierunku nie prowadzona była ocena prac etapowych weryfikująca osiągnięcie przez studentów założonych dla danych zajęć efektów uczenia się, jak również poprawność stosowanych przez prowadzących zajęcia metod weryfikacji.
3. Udział studentów i pracodawców w ewaluacji programów studiów ma jedynie charakter nieformalny. Przedstawiciele tych grup interesariuszy nie biorą udziału z pracach zespołów odpowiedzialnych za proponowanie zmian w programach studiów.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Nie zidentyfikowano

Zalecenia

1. Zaleca się podjęcia przez Uczelnię działań zapewniających odpowiedni nadzór merytoryczny nad kierunkiem zarządzanie, określenie w sposób przejrzysty kompetencji i zakresu odpowiedzialności tej osoby/zespołu osób, w tym kompetencji i zakresu odpowiedzialności w zakresie ewaluacji i doskonalenia jakości kształcenia na kierunku.
2. Zaleca się podjęcie przez Uczelnię działań gwarantujących właściwą realizację zadań przypisanych Komisji ds. Jakości Kształcenia WFUŁ.
3. Zaleca się włączenie studentów oraz pracodawców w systematyczną ocenę programu studiów, także w warunkach ich nieobecności na uczelni spowodowanej czasowym ograniczeniem jej funkcjonowania.
4. Zaleca się wdrożenie skutecznych działań pro jakościowych w celu zapobiegania powstaniu zdiagnozowanych błędów i nieprawidłowości w przyszłości.

5. Ocena dostosowania się uczelni do zaleceń o charakterze naprawczym sformułowanych w uzasadnieniu uchwały Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (w porządku wg poszczególnych zaleceń)

Prezydium PKA Uchwałą 370/2016 z dnia 7 lipca 2016 r. w sprawie oceny programowej na kierunku zarządzanie prowadzonym w Instytucie Turystyki i Rozwoju Gospodarczego Filii Uniwersytetu Łódzkiego w Tomaszowie Mazowieckim na poziomie studiów pierwszego stopnia o profilu praktycznym wydało ocenę pozytywną.

Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej stwierdziło, iż Instytut Turystyki i Rozwoju Gospodarczego Filii Uniwersytetu Łódzkiego w Tomaszowie Mazowieckim spełnia wymagania kadrowe, programowe, w tym dotyczące osiąganych efektów kształcenia, oraz organizacyjne do prowadzenia na kierunku zarządzanie studiów pierwszego stopnia o profilu praktycznym. Poziom prowadzonego kształcenia odpowiada przyjętym kryteriom jakościowym w stopniu pozwalającym na wydanie oceny pozytywnej.

Spośród przyjętych przez Polską Komisję Akredytacyjną sześciu kryteriów jakościowych oceny programowej, pięć: jednostka sformułowała koncepcję kształcenia i realizuje na ocenianym kierunku studiów program kształcenia umożliwiający osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia; liczba i jakość kadry naukowo-dydaktycznej zapewniają realizację programu kształcenia na ocenianym kierunku oraz osiągnięcie przez studentów zakładanych efektów kształcenia; jednostka dysponuje infrastrukturą dydaktyczną umożliwiającą realizację programu kształcenia o profilu praktycznym i osiągnięcie przez studentów zakładanych efektów kształcenia; jednostka zapewnia studentom wsparcie w procesie uczenia się i wchodzenia na rynek pracy; w jednostce działa skuteczny wewnętrzny system zapewniania jakości kształcenia zorientowany na ocenę realizacji efektów kształcenia i doskonalenia programu kształcenia oraz podniesienie jakości na ocenianym kierunku studiów, uzyskały ocenę „w pełni”.

Kryterium współpraca z otoczeniem społecznym, gospodarczym lub kulturalnym w procesie kształcenia, uzyskało ocenę „znacząco”. W ramach uchwały nie sformułowano żadnych zaleceń o charakterze naprawczym.

W raporcie z wizytacji zawarto poniższe zalecenia o charakterze doskonalącym proces kształcenia:

Kryterium 1:

1. *Należy usunąć powtórzenia z programu studiów, we wszystkich sylabusach pokazać związki z efektami dla kierunku, a także treści programowe i metody weryfikacji osiągnięć studentów. Należy także zadbać o problemowy charakter prac dyplomowych i wykorzystanie ich do weryfikacji zadeklarowanych umiejętności. Należy więcej wymagać od studentów i bardziej różnicować oceny ich osiągnięć.*
 - W ramach przeprowadzanej oceny stwierdzono, że treści programowe obowiązujące na kierunku zarządzanie profil praktyczny dla pierwszego stopnia studiów stacjonarnych i niestacjonarnych są zgodne z przyjętymi do nich przez Uczelnię kierunkowymi efektami uczenia się oraz uwzględniają wiedzę i jej zastosowanie w zakresie dyscyplin, do której kierunek został przyporządkowany, a także aktualny stan praktyki w obszarach działalności zawodowej/gospodarczej oraz zawodowego rynku pracy właściwych dla kierunku zarządzanie. W programie studiów wykorzystywane są różne, specyficzne, adekwatne do zajęć metody kształcenia, które zapewniają osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się. Oceniane prace dyplomowe spełniały podstawowe wymogi stawiane pracom licencjackim na profilu praktycznym. Zlecenie należy uznać za spełnione.
2. *Unowocześnienie infrastruktury w sposób umożliwiający korzystanie z aktualnie stosowanych ICT w poszczególnych branżach istotne jest dopracowanie treści programowych w przypadku specjalizacji: logistyka. Zajęcia na tej specjalizacji mogłyby być wzbogacone o zajęcia odnoszące się np. do zarządzania łańcuchem dostaw, budowania relacji z otoczeniem społeczno-gospodarczym czy szeroko pojętego CSR.*
 - W ramach przeprowadzanej oceny stwierdzono następujące uchybienia: 1) Brak aktualnego oprogramowania specjalistycznego. Proponowane rozwiązania informatyczne w ramach specjalistycznego oprogramowania jest sprawne, ale nie jest nowoczesne, odbiega od aktualnie używanych w działalności zawodowej w obszarach zawodowego rynku pracy właściwych dla kierunku zarządzanie, zatem nie umożliwia na prawidłową realizację zajęć. 2) Nie jest zapewniony dostęp do wirtualnych laboratoriów i specjalistycznego oprogramowania, wspomagającego kształcenie z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość. We wskazanym zakresie sformułowane zalecenia nie mogą zostać uznane za spełnione. ZO PKA ponownie sformułował zalecenia odnośnie: 1) konieczności uaktualnienia oprogramowania specjalistycznego na zgodnie z aktualnie używanym w działalności zawodowej w obszarach zawodowego rynku pracy właściwych dla kierunku zarządzanie profil praktyczny, w powiązaniu z proponowanymi modułami kształcenia: *logistyka* oraz *finanse i rachunkowość*. 2) udostępnienia wirtualnych laboratoriów i specjalistycznego oprogramowania, wspomagającego kształcenie z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość dla studentów i pracowników.

3. *Ze względu na profil praktyczny wizytowanego kierunku rekomenduje się stosowanie w szerszym zakresie metod i technik dydaktycznych nastawionych na zdobywanie praktycznych umiejętności.*
- W ramach przeprowadzanej oceny stwierdzono, że Uczelnia w szerszym zakresie zastosowała metody i techniki dydaktyczne nastawione na zdobywanie praktycznych umiejętności, co pozwala uznać zalecenie za spełnione.
4. *Warto dobrać metody weryfikacji osiągania przez studentów efektów kształcenia podczas praktyk zawodowych, np. opracować formularz stanowiący element Dziennika Praktyk, w którym opiekun w firmie/instytucji, w której odbywa się praktyka oceniał poziom osiągnięcia poszczególnych efektów kształcenia. Jednym z możliwych rozwiązań jest takie, w którym opiekun w zakładzie pracy określałby poziom osiągnięcia poszczególnych efektów, które określono dla praktyk, a opiekun uczelniany weryfikował to np. poprzez losowe hospitacje, kontrole telefoniczne, a przede wszystkim rozmowę ze studentem podczas zaliczenia lub poprzez realizację zadań/ćwiczeń.*
- W ramach przeprowadzanej oceny stwierdzono, że metody weryfikacji i oceny osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się zakładanych dla praktyk, a także metody dokumentowania przebiegu praktyk i realizowanych w ich trakcie zadań w sposób umożliwiający weryfikację poszczególnych efektów uczenia się, zrealizowanych przez studenta wymagają dalszego udoskonalenia, co pozwala uznać jedynie częściowe spełnienie zalecania.

Kryterium 2:

- 1) *zwiększyć liczbę samodzielnych nauczycieli akademickich,*
 - 2) *doprowadzić do większej koncentracji tematyki zajęć prowadzonych przez poszczególnych pracowników i jej powiązania z ich zainteresowaniami naukowymi i posiadanym doświadczeniem praktycznym,*
 - 3) *rozważyć możliwość prowadzenia zajęć kształtujących umiejętności studentów przez praktyków z otoczenia biznesowego Fili,*
 - 4) *wprowadzić metody i techniki kształcenia na odległość lub blended learning, co pozwoli zmniejszyć zbyt duże obciążenia dydaktyczne doktorów.*
- W ramach przeprowadzanej oceny stwierdzono, że analiza dorobku naukowego kadry kierunku pozwala potwierdzić, iż jedynie wybrani nauczyciele akademicy oraz inne osoby prowadzące zajęcia posiadają aktualny i udokumentowany dorobek naukowy w zakresie dyscyplin naukowych, do których przypisano kierunek, co nie w pełni pozwala na prawidłową realizację zajęć. Nie można jednoznacznie pozytywnie ocenić, czy struktura kwalifikacji oraz liczebność kadry w stosunku do liczby studentów umożliwiającą prawidłową realizację zajęć. Zatrudnieni nauczyciele akademicy (9 na 10 osób to doktorzy) prowadzą zbyt wiele różnych zajęć, ich obciążenie dydaktyczne jest bardzo duże, co zagraża jakości prowadzonych zajęć i negatywnie wpływa na możliwości rozwoju naukowego. Stwierdzone nieprawidłowości dotyczą zatem stanu i struktury zatrudnionej kadry akademickiej oraz innych osób prowadzących zajęcia, jak również nierównomiernego obciążenia zajęciami. We wskazanym zakresie sformułowane zalecania nie mogą zostać uznane za spełnione. ZO PKA ponownie sformułował zalecania odnośnie: 1) konieczności zmiany struktury nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia na

ocenianym kierunku, w szczególności poszerzenia grona osób w powiązaniu z dyscyplinami naukowymi dla kierunku zarządzanie profil praktyczny, w tym samodzielnych nauczycieli akademickich, 2) zmniejszenia obciążenia dydaktycznego nauczycieli akademickich, doprowadzenia do większej koncentracji tematyki zajęć prowadzonych przez poszczególnych pracowników i jej powiązania z ich zainteresowaniami naukowymi i posiadanym doświadczeniem praktycznym, 3) rozważenia możliwości prowadzenia zajęć kształtujących umiejętności studentów przez praktyków z otoczenia biznesowego Filii.

Kryterium 3:

Zaangażowanie do współpracy w celu określania efektów kształcenia, weryfikacji i stopnia ich realizacji czy organizacji praktyk zawodowych może obejmować również przedstawicieli MŚP, organizacji pracodawców, którzy na zasadzie organizacji parasolowej mogą ułatwiać dotarcie do innych podmiotów gospodarczych.

- W ramach przeprowadzanej oceny stwierdzono, że instytucje współpracujące z Uczelnią są angażowane w takie działania, jak: Rada Biznesu, wizyty studyjne czy umożliwienie studentom badań, będących podstawą do usprawnień w organizacji, bądź napisania prac etapowych. Oceniając jednakże realny zakres prowadzonej współpracy ZO PKA sformułował zalecenia dotyczące konieczności rozwoju współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym, co jest niezbędne, aby zapewnić studentom dostęp do najnowszej wiedzy i narzędzi oraz umożliwić poznanie lokalnego rynku pracy, w taki sposób, aby była ona prowadzona systematycznie i miała charakter stały oraz przywrócenie działań, które zostały wstrzymane ze względu na czasowe ograniczenie funkcjonowania Uczelni. W związku z powyższym zalecenie można uznać za spełnione jedynie częściowo.

Kryterium 4:

Sprzęt komputerowy wymaga unowocześnienia i oprogramowania pozwalającego kształcić praktyczne umiejętności studentów.

- Na WFUŁ podjęte zostały działania dotyczące unowocześnienia sprzętu komputerowego. Zasoby sprzętowe Wydziału FUŁ zostały wzbogacone o 24 nowe komputery, 10 nowych laptopów oraz zestaw konferencyjny. W ramach przeprowadzanej oceny stwierdzono, że nadal nie jest zapewniony jednak dostęp do wirtualnych laboratoriów i specjalistycznego oprogramowania wspomagającego kształcenie. Powyższe zalecenie należy uznać za spełnione częściowo.

Kryterium 5:

Studenci podczas spotkania z Zespołem Oceniającym PKA zwrócili uwagę, że chętnie uczestniczyliby w większej ilości spotkań z przedstawicielami środowiska społeczno-gospodarczego, a także odbywali wizyty w instytucjach, które wiążą się z ich przyszłą karierą zawodową. Wskazano również na chęć uczestniczenia w dodatkowych kursach rozwijających umiejętności miękkie.

- Proces kształcenia na kierunku został wzbogacony o metodę wizyt studyjnych. Wizyty studyjne odbywają się w firmach i instytucjach regionu Tomaszowa Mazowieckiego (m.in. w: Centrum Dystrybucji Ikea, FM Logistics), w szczególności u partnerów WFUŁ z Rady Biznesu. Zalecenie należy uznać za spełnione.

Kryterium 6:

Podjęcie działań promujących proces oceny nauczycieli akademickich przez studentów. Celem działań informacyjnych powinno być zwiększenie świadomości i wiedzy studentów. Dobrym rozwiązaniem wydaje się być organizacja spotkań ze studentami podczas, których byłiby zapoznawani ze wszelkimi informacjami nt. procesu, sposobami wykorzystania wyników, podejmowanymi działaniami doskonalącymi.

- Studenci zostali poinformowani o możliwości ankietyzacji. W systemie USOSweb znajduje się ankieta pozwalająca wszystkim studentom ocenić jakość zajęć dydaktycznych prowadzonych w danym semestrze. Ponadto organizowane są spotkania z opiekunami roczników oraz z Prodziekanem ds. Dydaktycznych. Zalecenie można uznać za spełnione.

Przewodnicząca zespołu oceniającego

Dr Agnieszka Jakubowska

